

Medicus

„Să formezi o echipă este doar începutul, să rămâi împreună este progresul, să lucrezi împreună este succesul.”

Nr. 4-6 (987-989)
APRILIE-IUNIE 2025

Fondator : Instituția Publică Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova

Editorial

Rector Emil Ceban,
profesor universitar,
dr. hab. șt. med.

Stimați colegi, dragi studenți,

Începutul verii este perioada examenelor și momentul lansării unei noi promoții de medici, farmaciști și specialiști în domeniul sănătății, atunci când reținem sentimentul de împlinire și realizare a misiunii academice. Este un eveniment semnificativ atât pentru comunitatea Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova, cât și pentru cei circa 1000 de absolvenți din 16 țări, care au finalizat cu brio prima etapă de formare profesională, devenind ambasadori ai cunoașterii și compasiunii, și sunt pregătiți să contribuie la dezvoltarea sistemului de sănătate.

Ne bucură faptul că anul acesta, Alma Mater și-a reconfirmat statutul de instituție acreditată internațional conform standardelor Federației Mondiale pentru Educație Medicală. Unul dintre punctele forte remarcate de Comisia externă a fost actele interne ce reglementează politicile și procedurile de evaluare a performanței academice a beneficiarilor de studii la toate nivelurile, precum și faptul că Politica de asigurare a calității este bine fundamen-

tată, reflectând în mod clar legătura între cercetare, predare și învățare, ținând cont de specificul național și instituțional.

Un alt rezultat remarcabil a fost acreditarea programului de studii superioare de licență Tehnologie în radiologie și imagistică și a programelor de studii superioare de master Nutriție umană, Sănătate mintală publică, Optometrie clinică și Tehnologii moleculare în sănătate de către Comisia de evaluare a Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare. Potrivit experților, USMF „Nicolae Testemițanu” este printre puținele instituții de învățământ superior care a elaborat curriculum și suporturi de curs pentru stagiile practice ale studenților, și aplică metode inovative de simulare în instruirea medicală.

Aprecieră Universității cu cea mai înaltă distincție – Zeița Calității la concursul național „Premiul pentru realizări în domeniul calității produselor și serviciilor în anul 2024”, categoria „Întreprinderi mari” – domeniul Prestări servicii, reflectă performanțele instituției în domeniul calității, leadershipului, resurselor umane, parteneriatelor și altele.

Pentru realizarea misiunii Universității, am inițiat implementarea unui nou standard al calității – standard de management anti-mită – în Sistemul de Management al Calității, fapt ce va spori vigilența în administrarea tuturor proceselor instituționale și calitatea serviciilor educaționale.

Suntem deja cu gândul la viitor și gata să dăm startul procesului de admitere la studii pentru anul universitar 2025-2026. Această perioadă este crucială pentru a atrage și selecta viitorii studenți. Este responsabilitatea noastră să demonstrăm că USMF „Nicolae Testemițanu” este o instituție modernă, dinamică și atractivă, capabilă să ofere programe de educație profesională de calitate superioară și oportunități extinse pentru dezvoltare personală.

La 1 septembrie, vom deschide larg ușile pentru actualii studenți și le vom zice „bine ați venit” la o nouă generație de tineri ambițioși și curajoși, care au decis să îmbrățișeze una dintre cele mai nobile profesii pentru a supraveghea sănătatea oamenilor.

Promoția 2025 a Universității a prestat Jurământul medicului și farmacistului

Circa 1000 de absolvenți ai Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova au jurat demnitate și devotament profesiei de medic, stomatolog, farmacist sau specialist în domeniul sănătății. Acest moment festiv încununează cei 5 sau 6 ani de studii, prin formarea abilităților practice, stabilirea valorilor personale și depășirea limitelor, dezvoltarea relațiilor umane, modelarea personalității cu rol nobil și determinant în evoluția societății.

Rectorul Emil Ceban a inaugurat ceremonia și le-a mulțumit absolvenților pentru că au ales să-și facă studiile la USMF „Nicolae Testemițanu”, care în această toamnă celebrează 80 de ani de la fondare – opt decenii de consacrare educației, cercetării și asistenței medicale, și de contribuție semnificativă la asigurarea sănătății publice și îmbunătățirea calității vieții oamenilor din țara noastră și nu doar.

Parada drapelului țării de origine ale absolvenților Universității din acest an a generat numeroase emoții de mândrie și onoare pentru reprezentanții celor 16 state. În acest context, rectorul a subliniat dimensiunea internațională a instituției, unde studiază tineri din 33 de țări, performanța și prestigiul Almei Mater, ce reprezintă o carte de vizită a Republicii Moldova în lume, profesionalismul și calificarea cadrelor didactice care i-au ghidat spre profesia aleasă și le-au dezvoltat abilitățile necesare, susținerea morală oferită de mentori, efortul colosal și perseverența studenților demonstrate la cursuri, testări, examene ș.a.

În calitate de invitat de onoare al festivității, Președintele Parlamentului Republicii Moldova Igor Grosu și-a exprimat speranța că specialiștii vor rămâne să profeseze acasă: „În ultimii ani, cele mai mari investiții – peste 3 miliarde de lei – au fost făcute în sistemul de sănătate, dar aceste investiții nu au valoare fără profesioniști în domeniu”. În acest context, speakerul legislativului le-a dat asigurări că statul va continua modernizarea spitalelor, dotarea acestora cu utilaj performant, va îmbunătăți condițiile de lucru și va crește salariile, astfel încât medicii și pacienții să se simtă în siguranță.

A urmat Ceremonialul depunerii Jurământului medicului și farmacistului, în limba română și engleză, iar ulterior absolvenții au adresat un mesaj de mulțumire și grațitudine cadrelor didactice și părinților, și au transmis *flacăra cunoștințelor* studenților din anul I.

„De astăzi, deveniți membri ai comunității medicale din Republica Moldova și din țările voastre de origine. Vă îndemnăm să aveți multă încredere în forțele proprii și determina-

deoarece avem toată convingerea că aceste cunoștințe, obținute la Alma Mater, vă vor permite să vă integrați cu succes în sistemul medical european. Să nu uitați niciodată că faceți parte din marea familie a USMF „Nicolae Testemițanu”, ale cărei uși vor rămâne întotdeauna deschise pentru dezvoltarea voastră profesională. Vă îndemnăm să vă continuați studiile aici, să puneți umărul la dezvoltarea sistemului național de sănătate și, împreună, să construim Moldova Europeană acasă”, a menționat rectorul.

Cu un mesaj de felicitare în adresa absolvenților a venit ministra sănătății Ala Nemerenco: „Un merit aparte și o recunoștință deosebită pe care vă încurajez să o păstrați pe tot parcursul vieții este pentru cadrele didactice ale USMF „Nicolae Testemițanu”, începând de la asistenți universitari, conferențieri, profesori, șefi de catedre, aparatul administrativ, prorectori, rector, care v-au purtat în toți acești ani prin toată frumusețea aceasta fascinantă ce se numește medicină. Tocmai o mie de absolvenți a oferit umanității scumpa noastră Alma Mater și nu pot să nu exprim recunoștința personală pentru ceea ce sunt astăzi – un produs finit al acestei universități. Pășiți astăzi într-o lume deosebită – o lume a magiei. Aceasta este legată și de legământul pentru profesia pe care ați ales-o pentru tot restul vieții, o lume în care, cu ajutorul dumneavoastră, lumina întotdeauna va birui întunericul și viața va birui moartea. Este ceva aproape dumnezeiesc ceea ce veți deține de astăzi în mâinile dumneavoastră.”

Ministrul educației și cercetării Dan Perciun le-a relatat absolvenților despre di-

mensiunea umană a profesiei pe care și-au ales-o, responsabilitatea pentru pacient, datoria civică, puterea de alina și a oferi speranță, adaptarea unor modele corecte în activitate, etică și profesionalism, preluarea vectorului european al schimbării. „Un medic adevărat nu este doar competent, este cald, este empatic, este prezent. Uneori un cuvânt spus cu blândete sau cu privire sinceră valorează mai mult decât orice tratament. Oamenii au nevoie nu doar de profesioniști impecabili, ci de oameni care-i ascultă, îi înțeleg și care le reamintesc, prin fiecare

gest, că nu sunt singuri în una dintre cele mai mari provocări din viața lor”, a punctat oficialul.

„Dragi absolvenți, acum începe adevărata călătorie – veți pași în spitale și în clinici, în comunități care au nevoie de voi. Veți fi martorii suferinței, dar și ai renașterii, veți învăța că fiecare pacient este o lecție, fiecare clipă este o misiune. Nu vă temeți, pentru că sunteți pregătiți, pentru că în voi a fost plantată nu doar conștiința, ci și caracterul, nu doar tehnica, ci și compasiunea, dar mai ales curajul de a face bine, chiar și atunci când este greu. Mergeți cu inima deschisă, mintea limpede și sufletul aprins!”, i-a îndemnat Gheorghe Plăcintă, decanul Facultății de Medicină nr. 1.

La rândul său, Mircea Bețiu, decanul Facultății de Medicină nr. 2, i-a încurajat să meargă înainte cu încredere, curiozitate și integritate: „După ani de studiu intens, experiență clinică și nopți nedormite, astăzi ați depus jurământul ce dă startul aplicării cunoștințelor în medicină, menținând viu interesul, etica și compasiunea.

(Continuare în pag. 2)

ÎN ACEST NUMĂR:

ALMA MATER

USMF „Nicolae Testemițanu” reacreditată instituțional la nivel internațional

p. 2

Toleranță zero față de corupție

p. 3

INSTRUIRE

Cursuri de instruire organizate în cadrul subproiectului FORCE_Farm

p. 4

CERCETARE

Realizări, provocări și perspective în vaccinologie

p. 5

Premieră în cadrul Congresului neurologilor din Republica Moldova – Școala avansată de neuroștiințe

p. 6

USMF „Nicolae Testemițanu” a câștigat Marele Premiu la Euroinvent-2025

p. 7

COLABORARE INTERNAȚIONALĂ

Proiect de conlucrare cu diaspora medicală din Germania

p. 8

RELAȚII PUBLICE

Participare remarcabilă la Campania națională „Învață în Moldova”

p. 9

IN MEMORIAM

Academicianul Gheorghe Paladi – fondatorul serviciului de obstetrică și ginecologie din Moldova – trecut în eternitate

p. 10

OAMENI MERITUOȘI

Stanislav Groppa – membru de onoare al Academiei Române

p. 11

STUDENȚII ÎN ACȚIUNE

Anul Mihai Eminescu – consemnat la USMF „Nicolae Testemițanu”

p. 12

Promoția 2025 a Universității a prestat Jurământul medicului și farmacistului

(Continuare din pag. 1)

După această promisiune, vă veți dezvolta experiența clinică și integritatea științifică, veți onora demnitatea fiecărui pacient, veți respecta viața... USMF „Nicolae Testemițanu” va fi întotdeauna *casa voastră academică*. Noi, profesorii, suntem mândri de realizările pe care le-ați obținut și avem încredere în viitorul vostru!”

„Astăzi, *Promoția 2025* și-a atins obiectivul de a deveni membri ai comunității medicale. Din acest moment începe o nouă etapă în viața voastră – cea de medic stomatolog, iar voi sunteți cei la care vor privi cu speranță următoarele generații. Începând de astăzi veți face față altor provocări – de a întoarce zâmbetul pe fața pacienților voștri – un traseu de activitate și de formare profesională pe parcursul întregii vieți. Să știți că succesul discipolilor este marcat de grija și efortul predecesorilor. Rămânem în această minunată universitate și alături de fiecare dintre voi!”, a afirmat Andrei Mostovei, decanul Facultății de Stomatologie.

„Dragi absolvenți, în numele Facultății de Farmacie, vă spun că

suntem mândri de voi. Ați absolvit nu doar un program academic exigent, ați învățat să lucrați minucios, exact, ați învățat să fiți cei mai buni. Ați ales să activați într-un domeniu unde fiecare decizie poate costa viața unui om. Farmacia nu este doar despre formule, reacții sau reglementări. Farmacia este o școală a răbdării, a responsabilității, iar ceea ce ați învățat în 5 ani va fi temelie pentru întreaga voastră activitate.

Să purtați cu voi acest adevăr, deoarece cunoașterea capătă o reală valoare doar atunci când este oferită și împărtășită cu responsabilitate”, a menționat Livia Uncu, decana Facultății de Farmacie.

Decanii au fost însoțiți de către cei mai buni reprezentanți ai Promoției 2025: Mihaela Vlad și Cătălina Triboi, absolvente a Facultății de Medicină nr. 1, Poorvica Narayanappa, absolventa Facultății de Medicină nr. 2, Emilia Postică, absolventa Facultății de Stomatologie, și Cristina Cojocari, absolventa Facultății de Farmacie, care le-au transmis profesorilor mesaje de mulțumire și recunoștință, iar colegilor – mesaje de felicitare și urări de bine în viitor.

„Pe parcursul anilor am înșușit multe, dar am și înțeles că Universitatea este nu doar un edificiu cu săli de lectură, laboratoare, bibliotecă sau centre informaționale și de cercetare. Universitatea este un organism care trăiește prin oamenii săi, prin competența înăstă a cadrelor didactice, programe educaționale de calitate și procese instituționale profesioniste organizate, toate contribuind la o bună pregătire a viitorilor specialiști. Dar, și mai important, este spiritul ce domnește în această instituție”, a declarat absolventa Facultății de Stomatologie Irina Ciocină.

Momentele cele mai emoționante în cadrul ceremoniei au fost mesajele absolvenților adresate părinților și membrilor familiei. „Succesul și realizările noastre sunt, în mare măsură, și succesul lor. Nu este o mândrie mai mare pentru un părinte decât să-și vadă copilul purtând roba la *Ceremonia de absolvire*. Fără dragostea și susținerea voastră, dragi părinți, realizările noastre de astăzi ar fi fost greu de atins”, a afirmat Tawfiq Awadallah, absolvent al Facultății de Medicină nr. 2.

În acest an, după susținerea examenelor de absolvire și de licență, au rostit Jurământul 999 de absolvenți: dintre aceștia 710 sunt autohtoni și 289 – cetățeni străini din 16 țări. Din numărul total, au finalizat programele de studii integrate: Medicină – 627, Stomatologie – 225, Farmacie – 72 și Medicină preventivă – 6; și programele de licență: Sănătate publică – 14, Asistență medicală generală – 15, Optometrie – 13 și Tehnologii în radiologie și imagistică – 8 tineri.

Alte 19 persoane au finalizat studiile la programele de master: Nutriție umană – 11, Sănătate mintală publică – 3, Optometrie clinică – 2 și Tehnologii moleculare în sănătate – 3.

Festivitatea s-a desfășurat pe data de 11 iunie 2025 la Arena Chișinău.

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova a fost apreciată cu cea mai înaltă distincție Zeița Calității la concursul național „Premiul pentru realizări în domeniul calității produselor și serviciilor în anul 2024”, categoria „Întreprinderi mari” – domeniul Prestări servicii. Trofeul „Zeița Calității” simbolizează excelența în aplicarea strategiilor moderne de management și susține dezvoltarea unei culturi organizaționale bazate pe inovație, eficiență și orientare spre beneficiari.

Premiul a fost acordat USMF „Nicolae Testemițanu” pentru leadership, politici și obiective în domeniul calității, personalul instituției, parteneriate și resurse, procesele (tehnologice și administrative) desfășurate de către instituție. Totodată, au fost evaluate și rezultatele activității Universității privind nivelul de satisfacție al consumatorilor și al personalului universitar, influența instituției asupra societății, controlul calității și supravegherea pieței cu impact asupra calității produselor și serviciilor ș.a.

Trofeul a fost oferit în cadrul *Galei Businessului Moldovenesc 2025*, organizată de Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova (CCI), pe data de 3 iunie curent. Ediția a XI-a a reunit circa 350 de participanți: antreprenori de top, oficiali, parteneri internaționali și reprezentanți ai societății civile.

Concursul „Premiul pentru realizări în domeniul calității produselor și serviciilor 2024” are drept scop evidențierea companiilor ce au implementat cu succes sisteme performante de management al calității, promovând cele mai bune practici din domeniu. Concursul a fost organizat în parteneriat cu Institutul Național de Standardizare din Moldova, Centrul Național de Acreditare din

Republica Moldova și Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor.

Totodată, în acest an, USMF „Nicolae Testemițanu” a devenit membră a Camerei de Comerț și Industrie a Republicii Moldova, fapt ce oferă posibilități extinse de promovare și oportunități de participare la numeroase activități (misiuni economice, business forumuri, B2B (*Business-to-Business*), expoziții, concursuri antreprenoriale etc.), organizate de CCI în țară și peste hotare.

În acest context, pe data de 4 iunie a.c., Victoria Craveț, prorector pentru managementul economico-financiar, a participat la evenimentul „Reuniunea de afaceri Republica Moldova – România”, organizat cu scopul dezvoltării relațiilor comerciale economice moldo-române, identificarea de parteneri strategici și stimularea investițiilor.

USMF „Nicolae Testemițanu” reacreditată instituțional la nivel internațional

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova și-a reconfirmat statutul de instituție acreditată internațional conform standardelor Federației Mondiale pentru Educație Medicală (World Federation for Medical Education - WFME). La 2 mai 2025, Universitatea a primit Certificatul de acreditare instituțională internațională, pe un termen de 5 ani, eliberat prin Decizia Consiliului de acreditare a Agenției Independente de Acreditare și Rating (IAAR) (Proces-verbal nr. 95 din 30 aprilie 2025).

Potrivit Raportului de evaluare, Comisia externă a identificat mai multe puncte forte în activitatea USMF „Nicolae Testemițanu”, printre care disponibilitatea actelor legislative interne ce reglementează politicile și procedurile de evaluare a performanței academice a beneficiarilor de studii la toate nivelurile. Un alt aspect pozitiv îl constituie chestionarea sistematică a studenților privind gradul de satisfacție în raport cu sistemul de predare-învățare-evaluare, practică ce contribuie la îmbunătățirea continuă a calității procesului didactic.

Sistemul Informațional de Management Universitar, dezvoltat de instituție, permite implementarea fiabilă a unei politici de evaluare riguroasă a validității sarcinilor de testare. Studenții beneficiază de un cadru transparent, fiind asigurați că vor primi rezultatele evaluărilor într-un interval de timp rezonabil, însoțite de un feedback constructiv și corect.

Un alt punct forte remarcat de

comisie este spiritul de apartenență instituțională și devotamentul echipei administrative, a cadrelor didactice și a întregului personal universitar. În același timp, existența unei politici eficiente de dezvoltare a resurselor umane, orientată spre motivarea și stimularea cadrelor didactice, contribuie la perfecționarea continuă a experienței acestora în educație și cercetare.

Comisia a apreciat, de asemenea, numărul semnificativ de cadre științifico-didactice care dețin titlul de doctor și doctor habilitat în științe, având o vastă experiență didactică acumulată în cadrul instituției. Totodată, a fost remarcat gradul înalt de satisfacție a personalului universitar intervievat. Politica de asigurare a calității este bine fundamentată, reflectând în mod clar legătura între cercetare, predare și învățare, ținând cont de specificul național și instituțional, se mai constată în raport.

În acest context, Comisia de experți externi a venit cu câteva recomandări pentru a îmbunătăți continuu calitatea educației în domeniul medicinei și farmaciei: dezvoltarea infrastructurii universitare și a bazei tehnico-materiale, inclusiv prin crearea Spitalului universitar până în a.u. 2029-2030, implementarea subproiectului *FORCE_Farm* cu scopul de a consolida capacitățile Centrului de Dezvoltare a Medicamentului, Centrului științifico-practic în domeniul plantelor medicinale, precum și crearea unui centru de învățare și cercetare, dotat cu sisteme educaționale specializate, pentru antrenarea studenților în simulări și

experimente la etapele de elaborare, analiză și standardizare a medicamentelor până în a.u. 2026-2027.

Rectorul Emil Ceban a apreciat activitatea Comisiei externe și a subliniat efortul considerabil al întregii comunități academice în obținerea acestor rezultate, evidențiind faptul că USMF „Nicolae Testemițanu” se distinge printr-o echipă profesionistă, responsabilă și devotată, determinată și orientată spre succes.

Rectorul a menționat că Universitatea este într-un proces de dezvoltare și îmbunătățire continuă, pentru a oferi servicii la cel mai înalt nivel în domeniul educației, cercetării, asistenței medicale și formării profesionale pe parcursul întregii vieți, manifestând o preocupare permanentă pentru asigurarea calității și promovarea valori-

lor naționale în contextul globalizării.

„În perspectivă, urmează implementarea mai multor proiecte de cercetare, extinderea Centrului Universitar de Simulare în Instruirea Medicală (CUSIM) și construcția unui bloc didactic nou. Ne dorim crearea unui spital universitar – o necesitate stringentă ce va aduce plusvaloare Universității, întregului sistem medical și oamenilor din țară. Vom ține cont de observațiile și recomandările comisiei, le vom

fiecare întâlnire cu membrii comisiei, reprezentanții subdiviziunilor universitare au demonstrat o pregătire excelentă, astfel am obținut răspunsuri la majoritatea întrebărilor. Întreaga echipă și-a exercitat activitatea profesionist, transparent și eficient”.

Printre aspectele pozitive remarcate de membrii Comisiei în activitatea instituției noastre se numără: relevanța proiectelor *Force_Med* și *Force_Farm* pentru dezvoltarea infrastructurii de cercetare; utilitatea CUSIM-ului în dezvoltarea abilităților practice ale studenților; creșterea indicelui *Hirsch* în baza de date scientometrică Scopus ș.a. Comisia IAAR a identificat și câteva aspecte ce necesită atenție, în special suprasolicitarea personalului didactic și a celui științific. Totuși, acest fapt a fost considerat o provocare normală pentru menținerea unui nivel înalt de calitate în toate sferile de activitate ale instituției. Un alt aspect esențial evidențiat a fost necesitatea extinderii autonomiei financiare a Universității pentru a sprijini dezvoltarea și sustenabilitatea pe termen lung.

Comisia de acreditare IAAR s-a aflat în misiune de evaluare în perioada 17-19 martie 2025.

Reamintim că, USMF „Nicolae Testemițanu” a obținut, în premieră, acreditarea instituțională conform standardelor WFME la 14 iunie 2019, pentru o perioadă de 5 ani. Ulterior, în a. 2022, au fost acreditate internațional programele de studii integrate: Medicină, Stomatologie și Farmacie.

Comisia de evaluare externă a ANACEC și-a încheiat misiunea

Comisia de evaluare externă a Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare (ANACEC) a desfășurat o misiune la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” cu scopul acreditării programului de studii superioare de licență Tehnologii în radiologie și imagistică și a programelor de studii superioare de master: Nutriție umană, Sănătate mintală publică, Optometrie clinică și Tehnologii moleculare în sănătate.

Astfel, în perioada 15-17 aprilie 2025, reprezentanții ANACEC au realizat interviuri cu: echipa managerială, coordonatorii programelor de studii vizate, cadrele didactice, studenții, absolvenții și angajatorii acestora.

desfășurate la programele de studii supuse evaluării.

La ședința de final cu echipa managerială a Universității, membrii Comisiei ANACEC au prezentat unele concluzii, printre punctele forte fiind menționate documentele de politici și anume: Planul strategic de dezvoltare a Universității în perioada 2021-2030, Strategia de fortificare a domeniului cercetare și inovare pentru anii 2020-2030, Codul moral, asigurarea măsurilor de integritate instituțională și sistemul antiplagiat.

Președintele Comisiei Nadejda Velișco a remarcat obiectivitatea procesului de evaluare a cunoștințelor studenților la Centrul de evaluare academică, prin intermediul Siste-

l-am constatat la toate nivelurile – catedră, facultate, universitate. Acest sistem este bine pus la punct grație Strategiei de fortificare a domeniului cercetare și inovare, document ce nu se regăsește la alte universități”.

La fel, s-a constatat că USMF „Nicolae Testemițanu” este printre puținele instituții de învățământ superior care a elaborat curriculum și suporturi de curs pentru stagiile practice, aplică metode inovative de simulare în instruirea studenților în baza manoperele și pacienților standardizate la CUSIM. „Vă dorim să continuați dezvoltarea programelor de studii, mai multe mobilități academice pentru studenții de la programele de master și susținere în realizarea proiectelor de dezvoltare a infrastructurii instituționale pe care le preconizați”, a conchis președinta Comisiei ANACEC.

La rândul său, rectorul Emil Ceban a remarcat faptul că dezvoltarea programelor de studii este un proces continuu, care abia a început. „Este nevoie de extinderea infrastructurii de cercetare, prin crearea laboratoarelor în bioinginerie și biofizică, domenii ce au tangență cu programele de studii în proces de acreditare. Deja în baza primelor promoții de absolvenți de la programele de master Optometrie clinică și Tehnologii în radiologie și imagistică vom putea pregăti cadre didactice pentru generațiile viitoare de studenți la aceste specialități”. În concluzie, rectorul a apreciat că rezultatele obținute se datorează în totalitate comunității universitare: „Toți muncesc din suflet pentru Universitate, fiecare este liber în acțiuni și tot ce realizăm ne reușește bine pentru că le facem împreună”.

Comisia ANACEC urmează să prezinte Raportul de evaluare externă a programelor respective de studii la USMF „Nicolae Testemițanu” în vederea acreditării acestora.

De asemenea, membrii Comisiei au efectuat vizite de documentare la: Departamentul Resurse Umane, Centrul Universitar de Simulare în Instruirea Medicală (CUSIM), Blocul morfologic, Centrul de evaluare academică, Biblioteca Științifică Medicală, catedre și baze clinice amplasate în instituții medico-sanitare, precum și în aule, săli de studii, laboratoare de cercetare și în Campusul studențesc. În același timp, au asistat la prelegeri și lecții practice

mului Informațional de Management Universitar (SIMU), precum și nivelul înalt de pregătire a cadrelor științifico-didactice și calitatea programelor de studii. „Apreciam că există cursuri de competențe lingvistice, abilități digitale și psihopedagogice pentru personalul didactic, fapt ce conferă calitate programelor de studii. La unul dintre programe sunt înregistrate 99 de articole științifice publicate, 10 dintre care cu factor de impact, deci domeniul de cercetare este amplificat și acest lucru

USMF „Nicolae Testemițanu” se menține pe primul loc la nivel național în Clasamentul SCImago 2025

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova se situează pe primul loc printre cele patru instituții de învățământ superior și de cercetare din țară ce se regăsesc în SCImago Institutions Rankings, ediția 2025 (SIR, <https://www.scimagoir.com/>).

Potrivit SIR, USMF „Nicolae Testemițanu” se poziționează pe locul 2751 la nivel global printre cele 5051 de instituții de învățământ superior (avansând cu 349 de poziții comparativ cu anul 2024) și pe locul 168 printre cele 476 de universități din Europa de Est incluse în clasament (urcând 39 de poziții comparativ cu anul trecut) și ocupă primul loc la nivel național printre cele 3 instituții de învățământ superior.

În SIR al universităților de profil medical, USMF „Nicolae Testemițanu” se situează pe poziția 2286 la nivel mondial printre 2897 de universități și pe locul 129 printre cele 205 universități de medicină din Europa de Est.

În topul global SCImago al instituțiilor din domeniul medicinei, USMF „Nicolae Testemițanu” ocupă locul 4701 printre cele 5633 de instituții și poziția 213 printre cele 341 prezente din Europa de Est. Cele mai bune poziții, comparativ cu alte universități, instituția noastră le înregistrează la domeniile:

- Sănătatea publică și ocupațională – poziția 563 la nivel mondial și locul 8 în Europa de Est;
- Boli infecțioase – poziția 1499 la nivel global și locul 81 printre instituțiile din regiunea Europei de Est;
- Biochimie, genetică și biologie moleculară – locul 1768 la nivel global și 105 printre instituțiile din Europa de Est;

• Farmacologie, toxicologie și farmaceutică – locul 1864 la nivel mondial și 122 în regiunea Europei de Est.

SCImago este un top al instituțiilor de învățământ superior și de cercetare, clasificate printr-un indi-

cator compozit, ce combină trei seturi de indicatori bazați pe performanța cercetării (50%), rezultatele inovației (30%) și impactul societal (20%) măsurat prin vizibilitatea lor pe web.

În clasamentul general SCImago, USMF „Nicolae Testemițanu” se situează pe locul 6402 la nivel global printre 9756 de instituții (avansând cu 455 de poziții), pe locul 276 printre 867 de instituții de cercetare din Europa de Est incluse în top (avansând cu 75 de poziții), și pe primul loc la nivel național, fiind urmată de Academia de Științe a Moldovei, Universitatea de Stat din Moldova și Universitatea Tehnică a Moldovei.

În clasamentul Cercetare, ce se referă la volumul, impactul și calitatea rezultatelor științifice ale instituției, la nivel global universitatea noastră se plasează pe locul 5924 printre cele

9756 de instituții incluse în SCI, pe locul 408 printre cele 867 de instituții de cercetare din Europa de Est, și este lider la nivel național. De asemenea, USMF „Nicolae Testemițanu” se află pe poziția 2338 printre cele 5051 de universități la nivel global incluse în clasamentul Cercetare (avansând cu 392 de poziții), pe locul 236 din 476 de universități din Europa de Est (urcând 17 poziții) și ocupă primul loc la nivel național.

Topul Inovație este calculat în funcție de numărul de cereri de brevet ale instituției și de citările pe care rezultatele sale de cercetare le primesc din brevete. Astfel, Universitatea ocupă locul 6542 printre cele 9756 de instituții, poziția 289 printre cele 867 de instituții din Europa de Est, locul 3018 în clasamentul celor 5051 de universități la nivel mondial (avansând cu 236 de poziții), se plasează pe locul 132 printre cele 476 de universități din Europa de Est (urcând 23 de poziții în clasament) și pe primul loc la nivel național.

Clasamentul Societal se bazează pe numărul de pagini de pe site-ul instituției și pe numărul de backlinkuri și mențiuni din rețelele sociale. În acest top, la nivel mondial Universitatea ocupă locul 5187 printre cele 9756 de instituții (avansând cu 124 de poziții), poziția 233 printre cele 867 de instituții din Europa de Est, locul 2766 printre cele 5051 de universități (urcând 289 de poziții), locul 167 printre cele 476 de universități din Europa de Est (avansând cu 46 de poziții) și ocupă primul loc la nivel național.

În premieră, USMF „Nicolae Testemițanu” a fost inclusă în SCImago Institutions Rankings în anul 2023.

Toleranță zero față de corupție

Cel mai important deziderat al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” este de a preveni și a combate orice tentativă sau act de corupție în cadrul instituției, indiferent de funcția sau poziția persoanei implicate. Aceasta este una dintre prevederile Ordinului rectorului nr. 56-A din 06.03.2025 și Planului de acțiuni privind promovarea integrității și combaterea corupției în cadrul USMF „Nicolae Testemițanu” pentru anul 2025 (aprobat prin Decizia Senatului nr. 11/10 din 20.12.2024).

Potrivit rectorului Emil Ceban, USMF „Nicolae Testemițanu” condamnă și se pronunță împotriva oricărei forme de corupție și nu va admite comportamente ce contravin normelor morale și legale privind integritatea profesională, inclusiv a actelor interne precum: Carta universitară, Regulamentul intern, Codul moral ș.a.

În acest context, rectorul solicită constant prorectorilor, decanilor facultăților, șefilor de subdiviziuni universitare și de studii să asigure: informarea și atenționarea personalului universitar cu privire la respectarea normelor de integritate instituțională prin prevenirea și combaterea oricăror acțiuni ilegale în exercitarea activității profesionale; interzicerea solicitării, primirii, acceptării, promisiunii, oferirii, direct sau indirect, pentru sine sau pentru o altă persoană, a unor foloase materiale sau a unui avantaj necuvenit; interzicerea impunerii cumpărării de către beneficiarii de studii a materialelor didactice elaborate de către personalul didactic și științifico-didactic; prevenirea și combaterea oricăror forme de hărțuire psihologică și sexuală în mediul universitar; interzicerea favoritismului în procesul de evaluare a studenților; interzicerea oferirii lecțiilor private de către profesori, contra unei plăți neoficiale; combaterea plagiatului și a copiatului de către personalul universitar și beneficiarii de studii etc.

luarea datelor din cererile înaintate. Modificările sunt valabile pentru toți studenții, cu excepția celor din anul I.

Reamintim că în Universitate sunt implementate mai multe instrumente de sesizare prin: poșta electronică anticorupție@usmf.md și petiti@usmf.md, Linia Universitară Anticorupție – 032 205 875, organizarea audienței la decani, prorectori și rector, Comisia de etică. Totodată, beneficiarii de studii pot comunica nereguli prin SIMU, atunci când evaluează calitatea predării la fiecare disciplină, prin chestionarea anonimă.

De notat că, în instituție se aplică Registrul de evidență a petițiilor, Registrul reclamațiilor și al neconformităților, Formularul dezvoltării interne a practicii ilegale, Registrul dezvoltărilor practicilor ilegale și al avertizărilor de integritate în cadrul Universității, Formularul dezvoltării externe a practicii ilegale, Cererea de solicitare a protecției avertizorului de integritate.

Beneficiarii de studii sunt încurajați să sesizeze administrația instituției despre comportamente inadmisibile din partea cadrelor didactice și a colegilor, ce contravin Codului moral al instituției și legislației în vigoare.

Implementarea Standardului de management anti-mită

În zilele de 28 și 29 mai, la USMF „Nicolae Testemițanu” a fost organizat un curs de instruire privind cerințele Standardului de management anti-mită ISO 37001.

Cursul de instruire a fost ținut de Nadejda Diaconu, vicedirector dezvoltare, lector și consultant în implementarea sistemelor de management în cadrul Institutului de Standardizare din Moldova. Subiectele abordate se referă la: fenomenul de mituire și consecințele acestuia, conceptul, terminologia și principiile sistemului de management anti-mită, planificarea implementării, ghidul de utilizare și resursele necesare, riscurile de mituire, stabilirea controalelor interne

Totodată, beneficiarii de studii și personalul universitar sunt sistematic informați despre mijloacele de comunicare și procedurile pentru raportarea fraudelor sau actelor de corupție. Periodic sunt organizate ședințe de informare a personalului universitar și beneficiarilor de studii cu privire la asigurarea integrității instituționale, acestea fiind confirmate prin proces-verbal și semnăturile tuturor participanților.

Astfel, în zilele de 14 și 15 aprilie a.c., în Campusul studențesc au avut loc sesiuni de informare pentru locatarii căminelor cu privire la asigurarea măsurilor de integritate instituțională și a transparenței în procesul de cazare și combatere a corupției de orice gen. Gheorghe Buruiană, șef al Centrului de management al activității sociale, Pavel Chisaru, președinte al Asociației Studenților și Rezidenților în Medicină din Moldova (ASRM), și Sergiu Stegărescu, șef al Campusului studențesc, le-au prezentat studenților modificările ce urmează a fi implementate în procesul de cazare în cămine, începând cu a.u. 2025-2026. Astfel, cererea de cazare va fi procesată exclusiv în Sistemul Informațional de Management Universitar (SIMU), fără implicarea persoanelor terțe. ASRM este responsabilă de logistică și pre-

financiare și non-financiare, cadouri, ospitalitate, donații, performanța, semnalarea și investigarea preocupărilor și cazurilor de mituire ș.a.

„La acest curs a participat personalul care este antrenat în evaluarea SMC conform standardului internațional ISO 9001:2015, iar cunoștințele obținute vor facilita implementarea și integrarea cu succes a cerințelor standardului de management anti-mită în Sistemul de Management al Calității al Universității. Din informațiile pe care le deținem, suntem prima instituție de învățământ superior din țară care a inițiat procesul de aplicare a cerințelor standardului de management anti-mită”, a declarat Olga Iurco, șefa Departamentului Audit Intern.

La activitatea de instruire au participat prorectori și șefi de subdiviziuni structurale, care ulterior vor contribui la implementarea și gestionarea acesteia în cadrul Universității. Atelierul s-a desfășurat în conformitate cu Decizia Senatului nr. 2/5 din 27.02.2025 cu privire la aprobarea Programului de dezvoltare a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova în perioada 2021-2030, pentru anul 2025.

Curs de bază în resuscitare cardiopulmonară și elemente de predare prin simulare

Cadre științifico-didactice de la subdiviziunile universitare: Oncologie, Farmacologie și farmacie clinică, Hematologie, Medicină internă-semiologie, Reumatologie și nefrologie, Pneumologie și alergologie, Stomatologie terapeutică, Gastroenterologie, Dermatovenerologie, Oftalmologie, Oftalmologie și optometrie, Chirurgie oro-maxilo-facială pediatrică și pedodontoie „Ion Lupan”, Geriatrie și medicină a muncii au participat la Curs de bază în resuscitare cardiopulmonară și elemente de predare prin simulare.

În situații critice în stop cardio-respirator, defibrilare automată externă, resuscitarea cardiopulmonară, tehnica compresiunilor toracice, ventilarea pe mască, evaluarea pacientului după protocolul DR'S ABC, comunicarea stărilor de urgență, evaluarea poziției de siguranță ș.a.

Instructorii CUSIM au interacionat cu participanții după procesul de simulare a situațiilor de intervenție cu resuscitare cardiopulmonară prin demonstrații și sesiuni de întrebări-răspunsuri. Accentul s-a pus pe lucrul în echipă, pe procesul

Activitatea de instruire s-a desfășurat în zilele de 7 și 8 mai 2025, la Centrul Universitar de Simulare în Instruire Medicală, și a inclus aspecte privind: suportul vital de bază la adulți, stopul cardio-respirator, lanțul supraviețuirii, evaluarea pacientului

de comunicare și coordonare a tehnicilor de intervenție cardiopulmonară. Ulterior, cei 24 de participanți instruiți vor avea responsabilitatea de a desfășura sesiuni similare pentru medicii rezidenți, sub coordonarea echipei CUSIM.

Activități de instruire organizate în cadrul subproiectului FORCE_Farm

În perioada martie-iunie 2025 reprezentanți de la Facultatea de Farmacie a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” au participat la o serie de instruiți cu scopul consolidării capacităților didactice, de cercetare și experimentale ale cadrelor didactice, rezidenților farmaciști, tinerilor cercetători și studenților farmaciști.

Cursurile au fost ținute de experți din România, care au împărtășit din experiența valoroasă privind logica procesului de dezvoltare și de utilizare rațională a medicamentelor, utilizarea celor mai noi tehnologii bi-farmaceutice în practica farmaceutică și medicală, dezvoltarea abilităților practice în sfera farmaceuticii moderne.

Primul curs de instruire cu genericul „Farmacogenetică” s-a desfășurat în perioada 31 martie - 4 aprilie, având drept scop dezvoltarea abilităților practice avansate în domeniul variațiilor genetice care influențează răspunsul la medicamente și familiarizarea cu rolul farmacogeneticii în medicația antitumorală și terapia cardiovasculară.

Al doilea curs cu tema „Înșușirea și aplicarea metodelor cromatografice în cercetarea și studiarea medicamentului” a avut loc în perioada 3-8 aprilie.

Ulterior, între 9-14 aprilie, farmaciștii au participat la cursul „Înșușirea și aplicarea metodelor spectrale în cercetarea și studiarea medicamentului”, ce le-a oferit o expertiză valoroasă în domeniul analizelor spectrale aplicate în cercetarea farmaceutică.

În perioada 5-12 mai, au fost organizate alte două cursuri: „Instruirea specialiștilor în domeniul înșușirii și aplicării metodelor instrumentale în bioanaliză” și „Instruirea specialiștilor în domeniul înșușirii și aplicării metodelor biotehnologice farmaceutice (echivalența biosimilarelor) de cercetare în activitatea didactică”.

Activitățile de instruire au continuat între 12-16 mai abordând următoarele subiecte: metode termice aplicate, analiza termică optică și calorimetrică diferențială, aplicații TGA și DSC, dezvoltarea și caracterizarea sistemelor de eliberare a medicamentelor. Tot în aceeași perioadă s-au desfășurat cursurile „Înșușirea și aplicarea în activitatea didactică a metodelor de obținere a nanoparticulelor lichide” și „Înșușirea și aplicarea metodelor biotehnologice vegetale de cercetare în activitatea didactică”.

Metodele moderne de cercetare și formulare a nanoparticulelor solide au constituit principalele subiecte elucidate în cursul „Înșușirea și aplicarea metodelor de cercetare microscopică și fitochimică în activitatea didactică”, organizat în perioada 19-23 mai.

Ulterior, între 9-13 iunie, farmaciștii au participat și la cursul de instruire „Înșușirea și aplicarea metodelor biotehnologice farmaceutice de cercetare în activitatea didactică”.

Activitățile de instruire au fost organizate în cadrul subproiectului „Modernizarea și fortificarea educației prin cercetare în farmacie și medicină în cadrul USMF „Nicolae Testemițanu” – FORCE_Farm” – parte a Proiectului Învățământul Superior din Moldova (runda a II-a), implementat de Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova cu suportul financiar al Băncii Mondiale.

Intervenții chirurgicale minim invazive în urologie – workshop interactiv

Reprezentanții Catedrei de urologie și nefrologie chirurgicală a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, în colaborare cu un medic renumit de la Spitalul Clinic de Urologie „Prof. Dr. Theodor Burghel” din București, România, au efectuat două intervenții chirurgicale – pieloplastie laparoscopică și nefrectomie parțială laparoscopică – la doi pacienți din Republica Moldova.

Operațiile au fost realizate la Spitalul Clinic Republican „Timofei Moșneaga” (SCR), în cadrul Clinicii universitare de urologie, dializă și transplant renal, de către Dr. Ion Dragomirișteanu, medic primar urolog, și conferențiarul universitar Andrei Galescu, șeful Secției de urologie, asistați de alți colegi și medici rezidenți. Intervențiile au avut loc sub formă de workshop interactiv, astfel oferind tinerilor specialiști și medicilor rezidenți oportunitatea de a învăța și de a efectua schimb de experiență în aplicarea tehnicilor moderne minim invazive.

În cadrul vizitei sale la Chișinău, Dr. Dragomirișteanu a avut o întrevedere cu rectorul Universității Emil Ceban, directorul SCR „Timofei Moșneaga”, Andrei Uncuța, vicedirectorul

Alexandru Ferdohleab și colegii de breaslă din cadrul Spitalului menționat. Discuția s-a axat pe intervențiile chirurgicale realizate în comun și pe rezultatele acestei colaborări, desfășurate în baza Acordului de colaborare încheiat între USMF „Nicolae Testemițanu” și Universitatea de Medicină și Farmacie „Carol Davila” din București.

Dr. Ion Dragomirișteanu și-a exprimat aprecierea pentru succesul intervenției realizată împreună cu echipa Clinicii de urologie, menționând că „a fost o operație efectuată laparoscopic – tehnică ce se află într-o continuă dezvoltare și perfecționare”. Totodată, medicul român a catalogat dotările din Blocul operator și din Secția de terapie

intensivă ca fiind de nivel excepțional, comparabil cu cele ale unor spitale private europene.

Rectorul Ceban, de specialitate medic urolog, a menționat că „împreună cu echipa am implementat aproape toate metodele moderne existente în urologie, iar laparoscopia se îndreaptă inevitabil către chirurgia robotică. Este important să extindem intervențiile minim invazive în domeniul urologiei, până la tratamentul laparoscopic al cancerului de prostată”.

Șeful Secției de urologie Andrei Galescu a remarcat prezența numeroasă a medicilor rezidenți, care au urmărit cu maximă atenție și curiozitate operația: „Tinerii sunt interesați de acest domeniu și, în special, de noile metode de tratament minim invazive”.

În încheiere, directorul SCR Andrei Uncuța a subliniat că fortificarea colaborării cu Universitatea reprezintă una dintre prioritățile instituționale, stabilite printr-un program de dezvoltare pentru următorii ani. Acest program vizează modernizarea și dotarea clinicilor din cadrul Spitalului cu aparatură nouă, astfel ca actul medical să fie unul sigur și de înaltă calitate.

Lecții publice și atelier practic pentru studenții-doctoranzi

În zilele de 29 și 30 mai 2025, la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” s-au desfășurat două lecții publice destinate doctoranzilor din anul I și cercetătorilor din cadrul laboratoarelor științifice. Activitățile cu genericul „Proprietatea intelectuală ca instrument de valorificare a rezultatelor cercetării: invenții, drept de autor, mărci etc.” și „Procedura de examinare a invențiilor, raportul de documentare, sursele de informare la efectuarea cercetării documentare” fac parte din Programul de instruire avansată în cercetare al Școlii Doctorale în domeniul Științe Medicale.

La 12 iunie 2025, studenții-doctoranzi și medici rezidenți de la USMF „Nicolae Testemițanu” au participat la un atelier privind dezvoltarea competențelor de scriere academică. Tinerii cercetători au beneficiat de expertiza doctorului în filologie Sabine Krause de la Universitatea Leipzig, Germania, care le-a oferit tehnici și metode eficiente de redactare științifică, esențiale pentru publicarea în reviste internaționale, redactarea tezilor și comunicarea rezultatelor cercetării, claritate și coerență în exprimare academică.

Atelierul a fost organizat de Institutul Național de Cercetare în Medicină și Sănătate în colaborare cu

Universitatea Leipzig, în cadrul proiectului bilateral moldo-german ProMoMo „Consolidarea capacităților de cercetare în instituțiile de învățământ

superior din RM”, finanțat de Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare și Ministerul Federal al Educației și Cercetării din Germania.

Cursul CEEA pentru medici specialiști în anestezie și terapie intensivă

Cca 100 de medici specialiști în anestezie și terapie intensivă au participat la o nouă ediție a Cursului Comitetului pentru Educație Europeană în Anestezie (CEEa) – Modulul 3: Terapia intensivă, urgențe medicale, sângele și transfuzia. Evenimentul a fost organizat în zilele de 20 și 21 iunie 2025 de Societatea Anestezilogie și Reanimatologie din Republica Moldova, în parteneriat cu Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” și Institutul Oncologic, sub egida CEEa.

La inaugurare a participat și rectorul USMF „Nicolae Testemițanu”, profesorul Emil Ceban, care a adresat un mesaj tinerilor specialiști prezenți: „Grație acestui curs sunteți printre primii care vă aliniați la standardele europene, ceea ce este un pas important, mai ales în contextul aspirațiilor europene ale țării noastre”. De asemenea, profesorul Ceban a subliniat importanța includerii examenului CEEa în curricula postuniversitară, ceea ce permite formarea specialiștilor în Anestezie și terapie intensivă conform rigorilor și standardelor europene.

Conf. univ. Svetlana Plămădeală, moderatoarea evenimentului, a evidențiat că experiența țării noastre privind participarea la aceste cursuri este una îmbucurătoare, fapt ce „ne încurajează să continuăm organizarea acestora, deoarece observăm dorința

participanților pentru dezvoltare profesională continuă și deschiderea față de noutățile în domeniu”.

format de curs este extrem de valoros, deoarece reușește să ofere o recapitulare structurată și profundă

Prezentă la eveniment, profesorul Ioana Grigoraș de la Universitatea de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa” Iași, România, șefa Secției de anestezie și terapie intensivă la Institutul Regional de Oncologie, doctor honoris causa al USMF „Nicolae Testemițanu”, a subliniat că comunitatea anestezilogilor din Republica Moldova este relativ mică în comparație cu cele din alte țări europene, dar ceea ce a remarcat de fiecare dată este cât de mult apreciați calitatea actului profesional. „Acest

a întregii curricule de anestezie și terapie intensivă, sprijinind astfel procesul de consolidare a cunoștințelor și formarea continuă a specialiștilor în domeniu”, a punctat profesorul român.

Evenimentul a reunit specialiști din Republica Moldova și România și a inclus un program intens de prezentări, ateliere practice și schimburi de experiență, toate dedicate îmbunătățirii actului medical în domeniul ATI.

Premieră: Pediatria fără frontiere

Prima ediție a conferinței internaționale „Pediatria fără frontiere” a întrunit circa 700 de participanți, medici pediatri, neonatologi, chirurghi pediatri, cercetători și medici rezidenți din Republica Moldova, România, Ucraina, Statele Unite ale Americii și Emiratele Arabe Unite, cu scopul de a dezvolta strategii comune de diagnostic și tratament, dar și de a crea o rețea de suport între instituțiile medicale de pe ambele maluri ale Prutului.

Manifestarea științifică s-a desfășurat în zilele de 30 și 31 mai 2025, fiind organizată de Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” în parteneriat cu Academia de Științe a Moldovei (AȘM), Institutul Mamei și Copilului, Universitatea de Medicină și Farmacie „Carol Davila” din București și Universitatea de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa” din Iași, România.

Evenimentul a fost moderat de către academiciana Eva Gudumac, profesor universitar la Catedra de chirurgie, ortopedie și anesteziologie pediatrică „Natalia Gheorghiu”.

În deschidere, Svetlana Nicolaescu, secretar general adjunct al Ministerului Sănătății, a menționat că acest eveniment științific de relevanță reunește excelența în cercetare, practica medicală și colaborare internațională în domeniul sănătății copilului și a reiterat angajamentul autorității pentru sănătatea mamei și copilului drept o prioritate națională. „Parcursul de aderare la Uniunea Europeană reprezintă atât o responsabilitate, cât și o oportunitate majoră. În domeniul sănătății copilului, acest proces presupune alinierea

la standardele europene în ceea ce privește calitatea serviciilor medicale, siguranța pacienților, drepturile copilului și echitatea privind accesul la tratamente inovatoare. În acest context, cooperarea științifică și schimbul de bune practici joacă un rol esențial în îmbunătățirea sistemului de sănătate”, a conchis oficiala.

Rectorul USMF „Nicolae Testemițanu”, profesorul Emil Ceban, a remarcat că această conferință este organizată în ajunul *Zilei internaționale a copilului și Zilei profesionale a lucrătorului medical și a farmacistului*, și a evidențiat caracterul multidisciplinar al forumului, participarea specialiștilor internaționali și a experților, dar și a tinerilor specialiști, a studenților și a medicilor rezidenți, pe care i-a încurajat să vină cu idei și viziuni inovatoare în tratamentul afecțiunilor pediatriche.

Președintele AȘM, academicianul Ion Tighineanu, a subliniat importanța conferinței pentru tinerii specialiști, care au oportunitatea să învețe din experiența specialiștilor în domeniul medicinei, și colaborările internaționale ale absolvenților USMF „Nicolae Testemițanu”, mulți dintre ei activând în instituții din străinătate, ceea ce reflectă o abordare

paneuropeană a excelenței în medicină.

„Susțin ideea de pediatrie fără frontiere. E o comunicare bidirecțională, învățăm unii de la alții”, a menționat invitatul de onoare al conferinței Sebastian Ionescu, profesor universitar la Disciplina chirurgie și ortopedie pediatrică, UMF „Carol Davila”, care a evidențiat colaborarea strânsă, stabilită de-a lungul anilor, între specialiștii din România și Republica Moldova.

La rândul său, profesorul universitar Svetlana Sciuca, șefa Clinicii Pneumologie din cadrul Departamentului Pediatrie a USMF „Nicolae Testemițanu”, a subliniat prezența la forum atât a tinerilor entuziaști, cât și a profesioniștilor cu experiență, uniți prin dorința de a contribui la îmbunătățirea sănătății copiilor, considerată fundamentul unui viitor prosper pentru Republica Moldova.

Programul manifestării științifice a inclus sesiuni plenare, discuții, ateliere de lucru și prezentări de postere ce au abordat următoarele subiecte: *chirurgia pediatrică în asistența medicală a copilului, morbiditatea copilului și infecțiile – priorități ale pediatriei contemporane, maladii congenitale și ereditare ale copilului – actualități în conduita medicală, chirurgie pediatrică – tehnici endoscopice în diagnostic și tratament, urgențe pediatriche în asistența medicală a copilului* ș.a.

Conferința a fost organizată în contextul aniversării a 80-a de la fondarea USMF „Nicolae Testemițanu”.

Realizări, provocări și perspective în vaccinologie

Annual, imunizarea salvează de la 3 la 5 milioane de vieți la nivel mondial. În Republica Moldova, programul de vaccinare ajută la prevenirea a 350 de cazuri de decese și a 420 de cazuri de îmbolnăvire. Una dintre cele mai negative experiențe cu care s-a confruntat întreaga omenire a fost pandemia COVID-19, care, grație vaccinării, a intrat în fază latentă. Totuși, aceasta a generat și un val de dezinformare și manipulare în masă de către anumiți pseudo experți și persoane influente privind efectele adverse ale vaccinurilor, ce a dus la scindarea opiniei populației referitor la imunizare.

În acest context, în cadrul Agenției Naționale pentru Sănătate Publică (ANSP) a fost implementată o platformă de ascultare socială (*social listening*) ce contribuie la identificarea mesajelor false și la combaterea dezinformării. În urma acestor opinii negative are de suferit programul de imunizare, ce aduce efecte adverse pentru sistemele de sănătate. De exemplu, în Republica Moldova au apărut câteva cazuri de rujeolă în raioane și, recent, în mun. Chișinău s-a remarcat o creștere a cazurilor de tuse convulsivă, în 2024 fiind înregistrate peste o mie de cazuri.

Despre aceste aspecte au discutat specialiști în imunologie, pediatrie, medicină de familie, boli infecțioase, sănătate publică și epidemiologie – din mediul academic și clinic – care s-au întrunit în cadrul conferinței naționale „Realizări, provocări și perspective în vaccinologie”. Specialiștii au abordat provocările și realizările din acest domeniu și au stabilit perspectivele de dezvoltare în viitor.

Evenimentul a fost inaugurat de către profesorul Ninel Revenco, președinta Societății de Pediatrie din Republica Moldova, șefa Departamentului Pediatrie a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, care a remarcat că vaccinologia a devenit un imperativ al timpului iar această conferință este un prilej valoros de actualizare profesională și de inițiere de noi direcții în practica imunizării.

Angela Paraschiv, secretar de stat la Ministerul Sănătății al Republicii Moldova (MS), a vorbit despre acțiunile realizate de instituțiile de resort din țară pentru a combate dezinformarea și de a crește gradul de conștientizare a fiecărui cetățean privind necesitatea imunizării.

Prezent la conferință, rectorul Emil Ceban, care a declarat că USMF „Nicolae Testemițanu” își reafirmă angajamentul de a promova imunizarea ca prioritate de sănătate publică, de a forma viitori profesioniști prin includerea tematicii imunizării în programele de studii la toate nivelurile: formare universitară și postuniversitară prin

rezidențiat și educație medicală continuă.

Invitat de onoare al conferinței a fost Dr. Federico Martinón-Torres, medic pediatru, cercetător și profesor la Universitatea din Santiago de Compostela, șef al Departamentului Pediatrie Translațională și Boli Infecțioase, Spitalul Universitar Santiago din Spania, care are o experiență clinică vastă în vaccinologie și este un expert în acest domeniu.

La conferință au mai participat reprezentanți de la Oficiul Regional UNICEF pentru Europa și Asia Centrală (în format on-line) și de la Biroul de țară al Organizației Mondiale a Sănătății (OMS), și alți invitați.

Evenimentul s-a desfășurat în zilele de 15 și 16 mai 2025, în format mixt, și a inclus următoarele subiecte: *Agenda Europeană de Imunizare 2030, efectele directe și indirecte ale vaccinurilor, prevenirea bolii meningococice, vaccinarea copiilor cu afecțiuni cronice – experiențe din sistemul național, comportamente și decizii în jurul vaccinării în Moldova, inechitatea în accesul la imunizare, vaccinarea maternă – dublu beneficiu, perspectivele vaccinologiei* ș.a.

Conferința a fost organizată de Societatea de Pediatrie din Republica Moldova în parteneriat cu MS, Institutul Mamei și Copilului, USMF „Nicolae Testemițanu”, Oficiul regional UNICEF, Oficiul regional al OMS pentru Europa și ANSP.

Participare la o conferință internațională în domeniul chirurgiei colorectale în SUA

Reprezentanții Catedrei de chirurgie nr. 4 a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova au participat la conferința internațională cu genericul „Advances and Controversies in Benign Colorectal Surgery: International Perspectives”, ce a avut loc în orașul Boston, Massachusetts, Statele Unite ale Americii, în perioada 3-11 aprilie 2025.

Manifestarea științifică a fost organizată de către Departamentul Chirurgie Colorectală, condus de către Liliana Bordeianou, profesor de chirurgie la Facultatea de Medicină Harvard și director la Centrul de Chirurgie Colorectală din Boston.

Programul conferinței a inclus și un workshop cu genericul „Laparoscopic and Robotic Cadaver Hands On Workshop”, urmat de un „observator chirurgical” (*surgical observership*) în

Secția de chirurgie gastrointestinală și oncologică din cadrul Spitalului General din Massachusetts.

Profesorul universitar Sergiu Ungureanu, șef al Catedrei de chirurgie nr. 4, a menționat că „această experiență a fost extrem de informativă și utilă, oferind tuturor participanților ocazia de a se familiariza cu cele mai recente realizări și tehnici în chirurgia colorectală deschisă și minim invazivă, inclusiv robotică”.

De asemenea, membrii catedrei sus-menționate au avut o întrevvedere cu Keith D. Lillemoe, șef al Departamentului Chirurgie la Spitalul General din Massachusetts, profesor de chirurgie la Facultatea de Medicină Harvard, care și-a exprimat deschiderea pentru colaborarea multispectuală cu USMF „Nicolae Testemițanu” și chirurgii din Republica Moldova.

„Această întâlnire a fost esențială

și deosebit de valoroasă pentru stabilirea unor relații de colaborare cu una dintre cele mai prestigioase universități de medicină din lume, în diferite domenii ale științei și practicii chirurgicale”, a subliniat profesorul Ungureanu.

Reprezentanții universității noastre au avut întâlniri profesionale, inclusiv cu membrii Societății Chirurgilor din Boston (*Boston Surgical Society*).

Promovarea sănătății endocrine: conferință științifică interdisciplinară

Catedra de endocrinologie a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” în colaborare cu disciplinele Reumatologie și nefrologie, Gastroenterologie, Pneumologie și alergologie din cadrul Departamentului Medicină Internă, au organizat o conferință cu genericul „Pentru că hormonii contează”. Manifestarea a avut loc pe data de 6 mai 2025, în contextul Zilei mondiale a hormonilor.

Lorina Vudu, șefa Catedrei de endocrinologie, a menționat că scopul acestui eveniment a fost de informare și de promovare a sănătății endocrine pentru a conștientiza impactul dezechilibrului hormonal în apariția bolilor cronice precum: diabetul zaharat, afecțiunile tiroidiene, obezitatea, osteoporoza și infertilita-

tologie, pediatrie, gastroenterologie, pneumologie, nefrologie, hematologie, dermatologie, care au abordat su-

biecte de actualitate precum: disrupții endocrini, hipertensiunea de etiologie endocrină, limfomul tiroidian, obezitatea la copil, dereglarea metabolismului fosfo-calcic la pacientul cu boala cronică de rinichi, osteoporoza la bărbați, bolile endocrine rare, tumorile neuroendocrine, sindromul de apnee în somn, pubertate precoce ș.a. Specialiștii au pus în discuție cazuri clinice relevante, au prezentat date actuale din literatura de specialitate și rezultate științifice obținute în cadrul cercetărilor realizate.

Participanții la forum au apreciat evenimentul ca oportunitate valoroasă de formare profesională și colaborare între tinerii medici, ce consolidează perspectiva integrativă asupra sănătății hormonale în contextul patologiilor sistemice.

Reprezentanții Catedrei de otorinolaringologie a USMF „Nicolae Testemițanu” au revenit cu rezultate remarcabile de la Conferința Națională de Otorinolaringologie și Chirurgie Cervico-Facială, cu participare internațională, desfășurată în perioada 28-31 mai 2025 în România.

Manifestarea științifică a întrunit participanți din 15 țări, profesioniști, cercetători și clinicieni cu renume în domeniul ORL, care și-au împărtășit cunoștințele și experiențele, având drept scop îmbunătățirea serviciilor medicale ORL oferite pacienților.

Asistenta universitară Stela Racoviță, Catedra de biologie moleculară și genetică umană, cercetător științific în cadrul Laboratorului de ge-

netică al Centrului de Medicină Personalizată, a reprezentat Universitatea la Conferința Europeană de Genetică Umană, desfășurată în perioada 24-27 mai 2025 la Milano, Italia.

Stela Racoviță a prezentat rezultatele preliminare ale unui proiect internațional de cercetare intitulat „Abordare integrată pentru pacienții cu boală polichistică renală autosomal dominantă și ciliopatii asociate”, realizat în colaborare cu Ramona Babici, conferențiar universitar la UMF „Grigore T. Popa” din Iași. Coordona-torul instituțional al proiectului este rectorul USMF „Nicolae Testemițanu”, profesorul Emil Ceban, în colaborare cu profesorul Adrian Constantin Covic (România), în calitate de director de proiect.

Premieră în cadrul Congresului neurologilor din Republica Moldova – Școala avansată de neuroștiințe

În premieră, **Societatea Neurologilor din Republica Moldova (SNRM) în colaborare cu catedrele de Neurologie nr. 1 și nr. 2 ale Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” au organizat Școala avansată de neuroștiințe. Evenimentul s-a desfășurat în zilele de 11 și 12 iunie 2025 și a reunit experți de talie națională și internațională, care au participat activ cu prezentări, au moderat dezbateri și workshopuri interactive. Manifestarea a constituit un bun prilej pentru lansarea oficială a rețelei NeuroDiaspora.MD – cu scop de conectare a comunității științifice din Moldova cu cea internațională.**

Prezent la inaugurarea forumului, rectorul USMF „Nicolae Testemițanu”, profesorul Emil Ceban, a menționat că acest eveniment denotă un progres în domeniul neurologiei, o evoluție pentru neuroștiințe și medicina modernă, precum și o oportunitate de dezvoltare profesională pentru medicii specialiști. „Școala avansată de neuroștiințe reprezintă o inițiativă ce îmbină cercetarea, inovația și abordarea clinică, oferind o platformă valoroasă pentru schimbul de experiență între medicii specialiști din țară și cei din diasporă. Evenimentul are o semnificație dublă, fiind organizat în contextul aniversării a 80-a de la fondarea Universității și consemnării celor 30 de ani de la înființarea Catedrei de neurologie”, a afirmat rectorul.

Jana Chihai, prorector pentru activitatea de cercetare și inovare la USMF „Nicolae Testemițanu”, a declarat că manifestarea dată are un rol esențial

în stabilirea conexiunilor cu diaspora și realizarea unor schimburi practice și academice cu profesioniști cu renume internațional în domeniul neurologiei. „Această întrunire va genera un impact pozitiv pentru Republica Moldova, pentru comunitatea medicală și, înedesebi, pentru progresul neurologiei și neuroștiințelor în țara noastră”, a punctat prorectorul.

În cadrul evenimentului, speakerii invitați din diasporă au abordat mai multe subiecte precum: *neurogenetica, cefaleea, epilepsia, sănătatea creierului, patologii neurodegenerative, neuroinfecțiile, patologii autoimune, accidentele vasculare cerebrale, neuroreabilitatea ș.a.*

Rectorul Ceban a decernat diplome de onoare reprezentanților diaspori medicale, în semn de înaltă apreciere și recunoștință pentru conlucrare și promovare la nivel internațional a Almei Mater, și participare în calitate de speakeri la Școala avansată de neuroștiințe.

Școala avansată de neuroștiințe a fost succedată de Congresul neurologilor din Republica Moldova, ediția a VIII-a, ce s-a desfășurat în zilele de 13 și 14 iunie curent. Forumul a întrunit medici neurologi, medici rezidenți și studenți pasionați de domeniul neuroștiințelor, specialiști din alte domenii medicale conexe din Republica Moldova și alte țări precum Germania, România, Ucraina, Spania, Portugalia, Elveția, Regatul Unit, Franța, Turcia și Italia.

Congresul a fost deschis de către profesorul Stanislav Groppa, președintele Societății neurologilor din Republica Moldova, membru titular al Academiei de Științe a

Moldovei (AȘM), membru de onoare al Academiei Române, care a evidențiat progresele din ultimii ani, inclusiv adoptarea unor tratamente inovatoare pentru afecțiuni cerebrovasculare, în special pentru bolile neurodegenerative. Totodată, academicianul a subliniat provocările cauzate de pandemie și anume incidența crescută a patologiilor neurologice și vasculare, ce necesită un efort dublu din partea sistemului de sănătate. În final, prof. Groppa și-a exprimat încrederea că ediția curentă a congresului va contribui la dezvoltarea nivelului de cunoștințe și la îmbunătățirea calității asistenței neuromedicale.

Invitat de onoare la eveniment a fost prim-ministrul Dorin Recean, care a evidențiat eforturile constante ale comunității neurologilor de a integra inovația în educație, cercetare și în practica medicală, și a accentuat importanța crucială a sănătății creierului.

lui, considerând-o o provocare majoră a secolului XXI. „Pe fondul schimbărilor tehnologice accelerate și al îmbătrânirii demografice, sănătatea creierului devine un barometru al prosperității. Nu trebuie să o privim ca pe o simplă chestiune, ci ca pe o investiție strategică în Produsul Intern Brut, deoarece investind în creiere, investim, de fapt, în viitorul întregii societăți”, a declarat premierul. Totodată, Domnia sa a apreciat inițiativa doctorilor neurologi de a lansa rețeaua *NeuroDiaspora.MD*, ce va promova cooperarea între specialiștii autohtoni și cei din diaspora medicală, facilitând transferul de cunoștințe și experiență profesională. *Medicii din*

Academiei de Științe a Moldovei, prof. Günther Deuschl – fondatorul și primul președinte al Academiei Europene de Neurologie (AEN) Anja Sander – director executiv al AEN, Mateusz Stolarczyk – director regional de proiect *Angels Initiative* și alți invitați, care au subliniat importanța cercetărilor fundamentale și aplicative în domeniul neurologiei, rolul esențial al savanților și medicilor, precum și al autorităților publice responsabile de politicile în domeniul sănătății, și dezvoltarea științelor medicale ca o componentă esențială pentru procesul de integrare a Republicii Moldova în Uniunea Europeană.

Programul Congresului a inclus o serie de comunicări și simpozioane pe teme actuale în domeniul neurologiei precum: *accidentul vascular cerebral, epilepsia, scleroza multiplă, patologia neurodegenerativă, afecțiuni ale sistemului nervos periferic, tulburări cefalalgice și neurogenetica*. Totodată, în cadrul lucrărilor forumului a avut loc ședința de lansare a Declarației IGAP și a proiectului „Sănătatea creierului în Republica Moldova”.

Manifestările științifice au fost organizate de SNRM, catedrele de Neurologie nr. 1 și nr. 2 ale USMF „Nicolae Testemițanu”, cu suportul Ministerului Sănătății al RM și AȘM. Evenimentele s-au desfășurat sub egida platformei *DiaMed.MD* și a rețelei *NeuroDiaspora.MD* – coordonate de universitatea noastră, cu scopul promovării educației și științelor medicale, fortificării colaborării între medicii specialiști din diasporă și cei din țară.

„Endoscopia digestivă avansată în patologia joncțiunii esofago-gastrice”: simpozion interuniversitar

Catedrele de Chirurgie nr. 4 și Boli infecțioase, și disciplinele de Gastroenterologie, Geriatrie și medicina muncii din cadrul Departamentului Medicină Internă al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova, în parteneriat cu Institutul de Gastroenterologie și Hepatologie al Universității de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa” Iași, România, au organizat un simpozion interuniversitar cu genericul „Endoscopia digestivă avansată în patologia joncțiunii esofago-gastrice”.

„În cadrul simpozionului am realizat un dialog constructiv privind combaterea uneia dintre cele mai frecvente patologii ale secolului XXI – boala de reflux esofagian, a menționat profesorul Sergiu Ungureanu, șeful Catedrei de chirurgie nr. 4, care a accentuat că întrunirea este una dintre primele colaborări interdisciplinare, dar și interuniversitare. „Această patologie reprezintă interes de cercetare pentru mai mulți specialiști, în ultimii ani acest subiect fiind abordat și de chirurgii, datorită faptului că putem antrena și chirurgia minim invazivă, constituind a doua atracție a chirurgilor după litiaza biliară”, a punctat profesorul.

tiv profesorul universitar Nicolae Bodrug, șeful Disciplinei de geriatrie și medicină a muncii, Viorel Istrate, conferențiar universitar la Catedra de chirurgie nr. 4, și profesorul universitar Eugen Tcaciuc, șeful Disciplinei de gastroenterologie.

Programul manifestării științifice a inclus două mese rotunde („Boala de reflux gastro-esofagian și complicațiile ei” și „Posibilități de diagnostic endoscopic avansat și tratament minim invaziv al patologiei de reflux din zona joncțiunii esofago-gastrice”) și prezentări științifice, în care specialiștii au abordat subiecte precum: *epidemiologia, importanța clinică, actualități în boala de reflux gastroesofagian (BRGE), ce spun ghidurile de specialitate despre diagnosticul și tratamentul BRGE, HD-manometria pentru diagnosticul avansat în BRGE, utilitatea Impedant pH-metriei în diagnosticul BRGE, managementul bolii de reflux gastroesofagian extradiagnostic, Pirozis non BRGE – caz clinic, posibilități endoscopice de diagnostic al BRGE și complicațiilor, diagnosticul histopatologic al BRGE, tratamentul farmacologic al bolii de reflux gastroesofagian ș.a.*

În cadrul simpozionului a avut loc un workshop privind endoscopiile diagnostice și intervenționale tematice

Invitat de onoare al simpozionului a fost Vasile Drug, profesor universitar la UMF „Grigore T. Popa”, care a specificat că patologia bolii de reflux esofagian este, de fapt, o patologie diversă și frecventă, fiind abordată multidisciplinar de către specialiștii în endoscopie, chirurgie, medicină internă, medicină de familie, gastroenterologie etc.

La forumul științific au participat ac-

ce țin de patologia joncțiunii esofago-gastrice.

Evenimentul s-a finalizat cu un panel de discuții și schimb de idei între specialiștii din Republica Moldova și România.

Simpozionul s-a desfășurat în zilele de 5 și 6 iunie 2025, în format mixt, în contextul aniversării a 80-a de la fondarea USMF „Nicolae Testemițanu”.

Valorificarea experiențelor profesionale în predarea limbii materne ca limbă străină

Reprezentanții Catedrei de limba română și terminologie medicală din cadrul Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” au participat la simpozionul științific internațional cu genericul „Valorificarea experiențelor profesionale în predarea limbii materne ca limbă străină. Modele sinergetice în didactica limbilor”.

Evenimentul s-a desfășurat la 29 aprilie 2025, în regim mixt, și a întrunit cadre didactice și cercetători din 8 țări: Spania, Cehia, Italia, Grecia, Serbia, Albania, Bulgaria, România și Republica Moldova. Manifestarea a fost organizată de Departamentul Lingvistică Română și Știința Literară din cadrul Facultății de Litere, Universitatea de Stat din Moldova, în colaborare cu Departamentul Limbi Străine a Universității Româno-Americane din București, Departamentul Filologie Română, Limbi Clasice și Balcanice a Universității „Ovidius” din Constanța și Catedra de limba română și terminologie medicală a USMF „Nicolae Testemițanu”.

Personalități notorii în domeniu precum profesorul Paolo E. Balboni de la Universitatea Ca’ Foscari din Veneția și profesorul González-Barros José

Damián de la Institutul Oficial de Limbi Străine din Madrid „Jesús Maestro” au prezentat comunicări valoroase.

Simpozionul științific s-a desfășurat într-o atmosferă plăcută și plină de energie pozitivă. Programul a inclus workshopul „Glottodidactica în educație timpurie și învățământ primar”, masa rotundă „Recurența afectivității în

însușirea limbilor nematerne” și un atelier centrat pe limbaje specializate, organizat de Catedra de limba română și terminologie medicală a USMF „Nicolae Testemițanu”.

Cadrelor didactice de la catedra menționată au prezentat comunicări în care au abordat subiectele: sinergia dintre gramatică și comunicare în procesul de predare a limbii române ca limbă

străină, predarea limbii native ca limbă străină, strategii didactice de asimilare a limbajului specializat în RLS, portofoliul de terminologie medicală ca instrument de consolidare a cunoștințelor și abilităților lingvistice, valențe formative-educative ale procesului de învățământ aplicat în cadrul grupurilor de studenți străini, strategii eficiente în predarea învățarea limbii române ca limbă străină, reziliența academică și adaptabilitatea în învățământul superior ș.a.

Conf. univ. Argentina Chiriac, șefa Catedrei de limba română și terminologie medicală, a remarcat că discuțiile „au fost concentrate pe utilizarea metodelor și exercițiilor interactive, dezvoltarea de instrumente terminologice menite să contribuie la consolidarea vocabularului de specialitate, precum și pe strategii didactice concepute să sprijine formarea unei atitudini constructive și a capacității de adaptare într-un mediu educațional complex și multicultural”.

În concluzie, participanții au confirmat importanța unei abordări sinergetice, centrate pe student, în formarea competențelor lingvistice necesare viitorilor profesioniști.

Schimburi de experiență și bune practici în sănătatea mintală

În perioada martie – mai 2025, reprezentanții Catedrei de sănătate mintală, psihologie medicală și psihoterapie și ai Laboratorului de sănătate mintală din cadrul USMF „Nicolae Testemițanu”, în frunte cu șefa catedrei – conferențiarul universitar Jana Chihai – au participat la câteva evenimente științifice internaționale:

• 19-22 martie, Congresul Național de Psihiatrie, ediția a IX-a, Sibiu, România;

• 23-31 martie, programul internațional *Youth Democracy and Digital Advocacy Programme*, Viena, Austria;

• 3-5 aprilie, IX-a ediție a Confe-

rinței Naționale „NoAddict”, Iași, România;

• 5-8 aprilie, Congresul European de Psihiatrie – EPA 2025 cu genericul „Towards Real-World Solutions in Mental Health”, Madrid, Spania;

• 7-9 mai, al VI-lea Congres Național și cea de-a XX-a Conferință Națională de Sănătate Mintală a Copilului și Adolescentului, București, România;

• 7-11 mai, Conferința Europeană de Psihiatrie și Sănătate Mintală „Galatia 2025”, Galați, România.

De asemenea, membrii catedrei au asistat la prelegeri ținute de experți internaționali:

• 17 martie, prelegerea cu genericul *Mental Health of Adolescents: SPORT COACH+ – Safe and Supportive Sport for Young People Impacted by Displacement*, ținută de profesorul Sabrina Hermosilla de la Universitatea Columbia din New York, Statele Unite ale Americii, unde au fost abordate aspecte esențiale privind sănătatea mintală a adolescenților afectați de strămutare și rolul intervențiilor psihosociale prin sport în susținerea acestora;

• 15 aprilie, prelegere publică interdisciplinară cu titlul „Psihodermatologia – o punte între creier și piele”, ținută de profesorul Jafferany Mohammad de la Universitatea Centrală din Michigan, SUA, organizată în colaborare cu reprezentanți de la Catedra de dermatovenerologie.

Evenimentele menționate au constituit un cadru științific valoros pentru diseminarea cunoștințelor, stimularea inovației, schimbul de bune practici și preluarea celor mai noi standarde în sănătatea mintală, consolidarea parteneriatelor academice și de cercetare în domeniul psihiatriei și psihologiei medicale.

În perioada aprilie-decembrie 2025, membrii catedrei participă activ la un program interuniversitar de dezvoltare instituțională, realizat în parteneriat cu Universitatea Liberă Internațională din Moldova și Universitatea de Stat din Moldova, în cadrul proiectului „Capacity strengthening to lasting changes in system of care in Moldova” implementat de Federația Familiilor pentru Unificare și Pace în Lume din Moldova.

USMF „Nicolae Testemițanu” a câștigat Marele Premiu la Euroinvent-2025

În premieră, cercetătorii și inventatorii de la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova au obținut Marele Premiu la cea de-a XVII-a ediție a „Euroinvent” – expoziția europeană a creativității și inovării, ce s-a desfășurat la Iași, România, în perioada 8-10 mai 2025.

„Euroinvent a oferit acest premiu USMF „Nicolae Testemițanu” pentru prezența remarcabilă a invențiilor, această distincție fiind o încununare a multor ani de creație și muncă asiduă în sprijinul cercetării

academice”, a declarat președintele Forumului Inventatorilor Români Andrei Victor Sandu la ceremonia de premiere organizată la universitatea noastră pe data de 14 mai curent. Reprezentantul „Euroinvent” a încurajat cercetătorii să continue nobila activitate, asigurând că Forumul Inventatorilor Români va sprijini în continuare Universitatea atât în România, cât și la nivel internațional.

La ediția curentă, universitatea noastră a fost reprezentată de către doi delegați oficiali – conferențiarul universitar Oleg Solomon și cercetătoarea științifică Mariana Jian, mandatar autorizat, care au accentuat faptul că evenimentele de invenție oferă atât posibilități de evaluare a realizărilor științifice, cât și oportunități de consolidare a colaborărilor bilaterale. USMF „Nicolae Testemițanu” s-a prezentat cu 46 de lucrări la expoziție și la Salonul de carte, ce au fost apreciate cu 63 de distincții, dintre acestea 36 de

medalii, inclusiv 19 de aur, 12 de argint și 5 de bronz, precum și cu 16 diplome de excelență și 10 premii speciale.

În acest an, la Euroinvent au participat inventatori și cercetători din România și din alte 30 de țări, care au prezentat peste 640 de proiecte de cercetare, invenții și inovații.

Expoziția a fost organizată de Forumul Inventatorilor Români, Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi”, Europe Direct (structură gazdă: Asociația pentru Ecologie și Dezvoltare Durabilă), Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Universitatea de Medicină și Farmacie „Gr. T. Popa” din Iași, Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Protecția Mediului București, în parteneriat cu numeroase organizații internaționale, cu sprijinul Autorității Naționale pentru Cercetare din subordinea Ministerului Educației și Cercetării al României.

Provocări și perspective în microbiologia modernă

Adaptarea la noile provocări de sănătate publică prin integrarea inovațiilor științifice și a standardelor internaționale în practica microbiologică a fost subiectul abordat în cadrul conferinței științifice naționale cu genericul „Microbiologia modernă – provocări și perspective”.

La inaugurarea manifestării, prim-prorectorul Olga Cernețchi, prorector pentru activitatea didactică și management academic al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, a remarcat că rolul microbiologiei în societate s-a schimbat. „Dintr-o specialitate statică, de laborator, microbiologia și-a extins granițele și domeniile de aplicabilitate. În prezent, microbiologia se ocupă nu doar de evoluția microorganismelor, dar și de biotehnologii, boli infecțioase emergente, vaccinare, biosecuritate, infecții nosocomiale în spitale, microbiomul uman, adaptabilitatea microorganismelor la schimbările climatice, rezistența antimicrobiană ș.a. Este datorită noastră ca această informație să fie valorificată și diseminată către medicii de la toate specialitățile, care trebuie să cunoască provocările microbiologice contemporane și să poată identifica soluții pentru rezolvarea acestora”, a menționat profesorul Olga Cernețchi.

„Ca instituție lider în Republica Moldova în educația medicală și cercetarea științifică, USMF „Nicolae Testemițanu” sprijină inițiativele dedicate microbiologiei moderne prin: consolidarea cercetărilor avansate în domeniul dat, formarea specialiștilor și educația medicală continuă de calitate. În ultimii ani, Universitatea a investit în dezvoltarea infrastructurii de cercetare și în modernizarea labo-

ratoarelor pentru a asigura accesul la tehnologii avansate pentru diagnosticarea diverselor maladii”, a subliniat Jana Chihai, prorector pentru activitatea de cercetare și inovare.

Olga Burduniuc, vicedirector al Agenției Naționale pentru Sănătate Publică, a menționat provocările cu care se confruntă în prezent microbiologia modernă, precum rezistența antimicrobiană, ce necesită o mobilizare interdisciplinară atât pentru a soluționa, cât și pentru a identifica noi metode de diagnostic și tratament al acestor infecții, abordarea unor măsuri eficiente de prevenire și control a bolilor emergente. Schimbările climatice influențează modificarea distribuției diversității și activității organismelor din ecosisteme. Acestea pot perturba echilibrul chimic, pot facilita apariția unor agenți patogeni și reactiva unele boli infecțioase, ceea ce necesită ajustarea strategiilor de cercetare și intervenție. Este evidentă necesitatea unor instrumente performante de diagnostic, ce vor permite identificarea mutațiilor produse sub acțiunea acestor fenomene. O problemă este deficitul de specialiști în interpretarea datelor omix în cercetare și medicină, iar colaborarea cu USMF „Nicolae Testemițanu” ar trebui să fie o prioritate.

În opinia Gretei Bălan, conferențiar universitar la Disciplina de microbiologie și imunologie din cadrul Departamentului Medicină Preventivă, întrunirea va stimula schimbul de experiențe, cunoștințe și viziuni: „Tema din acest an reflectă nevoia de a răspunde noilor provocări din sănătatea publică, prin integrarea inovațiilor științifice și a standardelor internaționale în practica microbiologică. Scopul nostru comun este să consolidăm colaborarea interdisciplinară, să identificăm soluții viabile pentru provocările actuale și să promovăm practici ce vor contribui la îmbunătățirea sănătății populației”.

Evenimentul s-a desfășurat în zilele de 6 și 7 iunie 2025 și a reunit specialiști în microbiologie, biologie medicală, sănătate publică și medicină preventivă, șefi de laboratoare, clinicieni, studenți și medici rezidenți. Totodată, în ziua a doua, au fost organizate două ateliere de lucru: „Managementul calității în laboratoarele medicale: cerințe naționale și bune practici” și „Rolul biologiei moleculare și al metodelor de secvențiere în diagnosticul clinic”. Specialiștii au abordat următoarele subiecte: *consolidarea politicilor de sănătate în domeniul microbiologiei, finanțarea și dezvoltarea laboratoarelor medicale, evaluarea și acreditarea laboratoarelor, rezistența la antimicrobiene în infecțiile asociate asistenței medicale, riscuri psihosociale și sănătatea mintală în rândul personalului medical și de laborator, rolul biologiei moleculare și al metodelor de secvențiere în diagnosticul clinic ș.a.*

Conferința a fost organizată de Disciplina de microbiologie și imunologie în parteneriat cu Institutul de Microbiologie Clinică și Maladii Infecțioase.

Laureați ai Concursului național „Teza de doctor de excelență a anului 2024”

Patru cercetători de la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova au devenit laureați ai Concursului național „Teza de Doctor de Excelență a anului 2024”, desfășurat de Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare (ANACEC). Ceremonia de decernare a diplomelor s-a desfășurat pe data de 22 mai 2025.

La nominalizarea „Teza de doctor habilitat de excelență”, premiul „Natalia Gheorghiu” a fost obținut de către Dumitru Chesov, conferențiar universitar la Disciplina de pneumologie și alergologie din cadrul Departamentului Medicină Internă, pentru teza de dr. hab. șt. med. cu tema „Optimizarea diagnosticului și eficientizarea tratamentului tuberculozei”.

Premiul „Vasile Anestiadi” pentru Teza de doctor de excelență (gradul I) a fost obținut de către Ecaterina Noroc, șefa Laboratorului de microbiologie al Spitalului de Dermatologie și Maladii Comunicabile, pentru teza de dr. șt. med. cu tema „Evaluarea și prioritizarea factorilor de risc în transmiterea tuberculozei rezistente la pacienții spitalizați”.

La aceeași categorie au fost oferite următoarele distincții:

✓ premiul „Ion Prisăcari” pentru Teza de doctor de excelență (gradul II) a fost obținut de către Valentin Mița, asistent universitar la Școala de Ma-

nagement în Sănătate Publică, pentru teza de dr. șt. med. cu tema „Fenomenul de ezitare la vaccinare în Republica Moldova”;

✓ premiul „Natalia Gheorghiu” pentru Teza de doctor de excelență (gradul III) a fost obținut de către Maria Cemortan, asistent universitar la Disciplina obstetrică și ginecologie din cadrul Departamentului Obstetrică și Ginecologie, pentru teza de dr. șt.

med. cu tema „Diagnosticul și evoluția gravidității și a nașterii la femeile cu colestază intrahepatică de sarcină”.

Cu diplome de merit au fost apreciați și conducătorii/consultanții științifici ai laureaților:

✓ Victor Botnaru, dr. hab. șt. med., prof. univ., consultant științific la teza lui Dumitru Chesov;

✓ Valeriu Crudu, dr. șt. med., conf. cercetător, conducător științific la teza Ecaterinei Noroc;

✓ Oleg Lozan, dr. hab. șt. med., prof. univ., conducător științific la teza lui Valentin Mița;

✓ Olga Cernețchi, dr. hab. șt. med., prof. univ., conducător științific la teza Mariei Cemortan.

Concursul, inițiat de Consiliul Național pentru Acreditare și Atestare, ediția a XV-a, are ca scop stimularea excelenței în cercetare și a rezultatelor științifice la nivel internațional, susținerea și dezvoltarea creativității cercetătorilor, promovarea tezelor de doctor inovative și utile pentru societate.

Săptămâna Medicală Balcanică, ediția 38-a

Reprezentanții Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” au participat la Săptămâna Medicală Balcanică, ediția 38-a. Evenimentul cu genericul „Viitorul Medicinii Balcanice” s-a desfășurat în zilele de 5 și 6 iunie 2025, fiind organizat de Secția Națională Română a Uniunii Medicale Balcanice.

USMF „Nicolae Testemițanu” a fost reprezentată de o echipă multidisciplinară, prin participare activă cu rapoarte științifice, e-postere și moderarea sesiunilor tematice.

Congresul a întrunit delegați din 12 țări – membre ale Uniunii Medicale Balcanice, facilitând schimbul de experiență și consolidarea cooperării internaționale în domeniul medicinei.

În cadrul forumului au fost abordate subiectele: *actualități în medicina internă, urgențe medicale, chirurgie, imagistică ș.a., aspecte din medicina balcanică, sănătate publică, inteligență artificială, medicina personalizată, îmbătrânirea și longevitatea în țările balcanice, educație medicală, rezultate în cercetare, editarea științifică și etica cercetării ș.a.*

Patru medalii de aur și trei premii speciale – la Expoziția Internațională „Inventcor” - 2025

Cercetătorii de la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” au obținut 4 medalii de aur și 3 premii speciale la cea de-a VI-a ediție a Expoziției Internaționale „Inventcor” - 2025, ce s-a desfășurat în perioada 3-5 aprilie în orașul Deva, România. Cu medalii de aur au fost apreciate lucrările realizate de echipa de inventatori: Vitalie Cobzac, Mariana Jian, Viorel Nacu, Tatiana Marițoi, Andrei Mostovei și Oleg Solomon.

Alte două lucrări menționate cu medalii de aur au fost depuse de către medicul rezident Eugeniu Valic și studenta-masterandă Daniela Ciobanu. Tinerii au fost ghidați de cadrele științifico-didactice: Victor Schiopu, Catedra de oncologie; Anatolie Bulgac, Catedra de medicină militară și a calamităților; Sergiu Cebanu, Svetlana Cocui și Angela

Cazacu-Stratu, Disciplina de igienă, Departamentul Medicină Preventivă.

În total, universitatea noastră a participat cu 6 lucrări științifice.

La expoziție au fost prezentate peste 450 de invenții ale cercetătorilor din circa 40 de țări (România, Republica Moldova, Elveția, Ungaria, Serbia, China, Taiwan, Indonezia, Filipine, Thailanda ș.a.) de la instituții cu renume din domenii precum protecția mediului, bio&nanotehnologie, industria alimentară, arhitectură, IT, electronică, auto, aeronautică, management, medicină, agricultură și textile.

Salonul a avut drept scop stimularea spiritului creativ și inovativ, punând accent pe puterea exemplului prin participarea activă a tinerelor talente, promovarea inovației și a oportunităților pentru realizarea inițiativelor valoroase.

Congresul Internațional al Societății Europene de Chirurgie Cardiovasculară și Endovasculară

Pentru prima dată, doi angajați ai Clinicii de chirurgie vasculară a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” au fost invitați pentru a ține cursuri de educație medicală continuă în cadrul lucrărilor celui de-al 73-lea Congres Internațional al Societății Europene de Chirurgie Cardiovasculară și Endovasculară (ESCVS). Evenimentul a avut loc în perioada 15-17 mai 2025 în Atena, Grecia.

Profesorul universitar Dumitru Casian, șef al Catedrei de chirurgie generală-semiologie nr. 3, și conferențiarul universitar Vasile Culiuc, au prezentat la ședința plenară rezultatele științifice obținute în cadrul clinicii.

Participarea la acest forum prestigios a deschis noi perspective de colaborare cu specialiști în chirurgia

vasculară din mai multe țări europene, pentru realizarea proiectelor de cercetare comune.

Cooperare cu Universitatea Aksaray din Turcia în domeniul educației și cercetării medicale

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova și Universitatea Aksaray din Turcia vor colabora în domeniul educației medicale și cercetărilor științifice. Aceste prevederi se conțin în Memorandumul de înțelegere, semnat la 16 aprilie de către rectorul Universității noastre, profesorul Emil Ceban, și rectorul Universității Aksaray – profesorul Alpays Aribas.

Părțile semnatare își asumă susținere reciprocă și conlucrare inter-instituțională pe segmentul de instruire medicală, cercetare, activitate clinică, educație continuă, schimb de bune practici și materiale didactice, mobilitate academică, implementarea unor proiecte și programe educaționale bilaterale.

Delegația a avut o întrevedere cu rectorul Emil Ceban și membrii echipei administrative ai universității noastre, la care au fost abordate aspecte ce țin de identificarea direcțiilor comune de cooperare și dezvoltarea parteneriatului interinstituțional.

„Accesul la resurse informaționale de profil, relațiile de colaborare cu partenerii externi, mobilitățile academice, reputația profesorilor și a cercetătorilor, internaționalizarea instituțională

și altele constituie avantaje indiscutabile și poziționează Universitatea în topul celor mai cotate instituții de învățământ superior”, a accentuat rectorul. Rectorul a menționat că USMF „Nicolae Testemițanu” reprezintă o instituție credibilă, acreditată instituțional conform standardelor Federației Mondiale pentru Educație Medicală, ce pune accent pe calita-

tea studiilor. Drept confirmare este și acreditarea tuturor programelor de studii la nivel național, precum și acreditarea internațională a celor trei programe de studii integrate Medicină, Stomatologie și Farmacie, fapt ce conduce la recunoașterea Universității la nivel mondial și prezența în numeroase clasamente internaționale.

Colaborare cu Universitatea Politehnică din Lisabona

Emil Ceban, rectorul Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, a vizitat Școala Superioară de Tehnologii în Sănătate din cadrul Universității Politehnice din Lisabona (ESTeSL), Portugalia, în perioada 3-7 iunie 2025.

Scopul acestei misiuni academice a fost semnarea Acordului de colaborare între ESTeSL și USMF „Nicolae Testemițanu”. Acordul va facilita mobilitatea studenților pentru stagiile de

practică în Lisabona, va permite realizarea schimburilor reciproce de cadre didactice și va oferi acces extins la literatura de specialitate.

Rectorul a vizitat Spitalul CUF Descobertas și mai multe cabinete specializate – radiologie, radioimagnostică, CT, medicină nucleară, inclusiv investigații avansate PET-CT, rezonanță magnetică, unde i-au fost prezentate procesele și protocoalele specialiștilor în tehnologie radiologică, și sălile de curs și laboratoarele specializate, ce oferă condiții moderne de instruire și cercetare.

Parteneriatul deschide noi oportunități pentru preluarea bunelor practici și a experienței acumulate de ESTeSL în formarea specialiștilor de înaltă calificare în domeniul tehnologiilor medicale, instituția fiind un reper european în acest sector.

Mobilitate academică prin intermediul programului Erasmus+

O delegație de la Universitatea „Akdeniz” din orașul Antalya, Turcia, în componența profesorului Mukerrem Hatipoğlu, Facultatea de Stomatologie, coordonator Erasmus+, și asistenții universitari Dr. Ipek Ozgu și Dr. Emine Seda Savaser, Departa-

Vizita s-a desfășurat conform Acordului de colaborare Erasmus+ semnat între părți.

Programul a inclus predarea unor lecții publice studenților de la Facultatea de Stomatologie, discuții privind perspectivele de colaborări

mentul Parodontologie, Facultatea de Stomatologie, s-a aflat în mobilitate academică la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” în perioada 26-30 mai 2025.

didactice în domeniul stomatologiei, precum și identificarea noilor oportunități de mobilitate academică în cadrul Programului Erasmus+.

Proiect de conlucrare cu diaspora medicală din Germania

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova în colaborare cu Organizația Mondială a Sănătății (OMS), Organizația Internațională pentru Migrație (OIM), Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (UNDP) și Fondul Internațional pentru Urgențe ale Copiilor al Națiunilor Unite (UNICEF) au lansat proiectul „The positive impact of migration on Moldova's development through improved policy evidence and better engagement of the diaspora”, în luna ianuarie 2025, cu susținerea financiară a OMS. Acest proiect își propune angajarea diasporiei în dezvoltarea Republicii Moldova în domeniile: economie, administrație publică centrală, digitalizare, sănătate, cercetare și educație medicală.

Scopul proiectului constă în îmbunătățirea cooperării între comunitatea medicală din Republica Moldova și cadrele medicale de înaltă calificare din diasporă, prin intermediul platformei „Implicarea specialiștilor medicali din diaspora în dezvoltarea țării de origine” (DiaMed@USMFNicolaeTestemițanu), cu aplicarea metodelor și instrumentelor de colaborare accesibile, care să asigure transferul de know-how, metode și soluții inovatoare și implementarea acestora în educația, practica și cercetarea medicală.

Potrivit profesorului Stanislav Groppa, conducător al proiectului, DiaMed constituie o inițiativă inovatoare ce formează o rețea de specialiști din diaspora științifică medicală a Republicii Moldova și consolidează legăturile între specialiștii din domeniul sănătății, indiferent de locația lor geografică. Într-o eră caracterizată prin progrese medicale revoluționare, DiaMed facilitează colaborarea medicală, transferul de cunoștințe și bune practici, înlăturând granițele și transformând experiența internațională în beneficii tangibile pentru oameni.

Cooperarea între comunitatea universitară și specialiștii stabiliți în străinătate se va realiza în lunile mai-noiembrie 2025 prin schimb de experiență, organizarea vizitelor de studiu atât

ale specialiștilor din diasporă în țară, cât și ale celor de la USMF „Nicolae Testemițanu” la instituțiile ce găzduiesc băștinașii din Moldova, organizarea evenimentelor științifice și întâlnirilor de nivel înalt între părți. În acest context, sunt planificate 10 mobilități pentru membri ai comunității universitare: 5 vizite de studiu/ schimb de experiență pentru medici rezidenți și studenți-doctoranzi și 5 vizite pentru cadrele științifice și științifico-didactice. Totodată, în scopul consolidării capacităților de cercetare și inovare, vor fi organizate și vizite ale membrilor diasporiei pentru instruirea cercetătorilor USMF „Nicolae Testemițanu”. Schimbul de experiență și mobilitățile urmăresc dezvoltarea cooperării și transferul de know-how în domeniul bolilor netrans-

misibile, dar și dezvoltarea direcțiilor strategice pentru Universitate precum: Medicină generală și specializată; Biomedicină și biotehnologii medicale; Sănătate publică și politici de sănătate; Cercetare farmaceutică și științe biomedicale; Inteligență artificială aplicată în medicină.

Prima mobilitate în orașul Saarbrücken, Germania, a fost realizată în perioada 3-9 mai a.c. de prof. Corlăteanu, șeful Disciplinei de pneumologie și alergologie din cadrul Departamentului Medicină Internă al USMF „Nicolae Testemițanu”, și conf. univ. Diana Călăraș.

Programul a inclus o vizită la Clinica Universitară de Pneumologie Saarland din Homburg și Laboratorul de cercetare. Aici, reprezentanții Universității au avut o întrevedere cu profesorul Robert Bals, șeful clinicii, care și-a exprimat deschiderea pentru

inițierea unor proiecte de cercetare în sănătatea respiratorie.

Vizita de lucru a continuat la Clinica de Pneumologie din Spitalul Caritas Saarbrücken, unde Dr. Eugen Goțonoagă (originar din Republica Moldova) i-a familiarizat cu activitatea clinică a medicului pneumolog în Germania. Astfel, echipa Universității a participat la proceduri avansate precum: bronhoscopie, biopsie transbronșică cu ghidaj radioscopic și ecografic radial. Reprezentanții Universității au avut o întrevedere cu șeful Clinicii de Pneumologie, Dr. Marcu Constantin, discuțiile fiind axate pe modelul de organizare a activității clinice în Secția de pneumologie, rolul medicilor rezidenți, precum și modelul de formare profesională al acestora. Prof. Corlăteanu a declarat că au avut oportunitatea să cunoască o comunitate numeroasă de medici originari din Republica Moldova, care activează în centre clinice cu renume din orașe precum Saarbrücken, Homburg, Hildesheim ș.a.

Clinicienii din diasporă și-au exprimat deschiderea pentru organizarea stagiilor de instruire și observare pentru medicii rezidenți și tineri specialiști din Republica Moldova, urmând ca aspectele logistice și administrative să fie stabilite la etapa următoare.

Tot în cadrul acestui proiect, medicul rezident Cristian Popovici, student-doctorand la Disciplina de pneumologie și alergologie, a beneficiat de un program de perfecționare profesională în somnologie la Spitalul Metropolitan din Atena, Grecia, în perioada 4-13 mai 2025. Tânărul cercetător a participat la sesiuni de instruire clinică și teoretică, coordonate de Silvia Dumitru, expert în medicina somnului din Republica Moldova, acumulând cunoștințe în diagnosticul, interpretarea investigațiilor paraclinice, adaptarea terapiei ventilatorii și aplicarea abordărilor multidisciplinare moderne în sindromul de apnee obstructivă în somn. Potrivit lui, această experiență valoroasă a contribuit direct la creșterea nivelului profesional și a deschis noi perspective de colaborare internațională în domeniul somnologiei.

Ambasadorul statului Qatar a lansat o inițiativă de colaborare

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a fost vizitată de către Excelența Sa Dr. Turki bin Abdulla Zaid Al-Mahmoud, Ambasadorul Statului Qatar în Republica Moldova, și Ameera Banikhalad, secretar II la misiunea diplomatică. Vizita s-a desfășurat pe data de 16 iunie 2025 și a avut ca scop informarea și inițierea unui parteneriat durabil cu acest emirat.

În cadrul întrevederii delegației cu reprezentanții Universității, rectorul Emil Ceban a făcut o scurtă prezentare a instituției, relatându-le oaspeților despre obiectivele strategice, progra-

mele de studii universitare și postuniversitare, acreditările naționale și internaționale, perspective de dezvoltare, colaborare internațională ș.a.

„Unul dintre cele mai importante obiective din Strategia de dezvoltare a USMF „Nicolae Testemițanu” pentru anii 2020-2030 este internaționalizarea, ce reprezintă un factor important pentru dezvoltarea continuă și sporirea vizibilității instituționale. Până în prezent, Universitatea a încheiat peste 120 de acorduri de colaborare cu parteneri din străinătate și este deschisă pentru extindere pe această dimensiune. Alt obiectiv pe care suntem permanent concentrați este performanța academică: educația de calitate a studenților, astfel încât să ne ducă faima în lume”, a menționat rectorul.

Dr. Turki bin Abdulla Zaid Al-Mahmoud, a declarat că, încă din primele zile de când a sosit în Republica Moldova, și-a planificat să viziteze universitatea noastră, reieșind din prestigiul instituției la nivel național

și internațional. „Statul Qatar este interesat să aibă o colaborare cu USMF „Nicolae Testemițanu” cu scopul formării medicilor specialiști, realizării schimbului de bune practici în domeniul învățământului superior medical, prin recrutarea și integrarea la studii a cetățenilor din această țară, efectuarea mobilităților academice pentru studenți și profesori ș.a.”, a declarat ambasadorul. În acest sens, diplomatul a solicitat administrației USMF „Nicolae Testemițanu” crearea unui portofoliu al universității noastre, ce va reflecta toate direcțiile de activitate, inclusiv cele ce țin de colaborarea internațională, și va fi prezentat ulterior Ministerului Educației și Ministerului Sănătății din emirat.

În final, rectorul a reiterat că „este o onoare să conlucrăm cu Statul Qatar, în special pe segmentul recrutării candidaților la studii” și i-a mulțumit ambasadorului pentru vizita întreprinsă și interesul manifestat pentru universitatea noastră.

Ambasadoarea Republicii India în România și Republica Moldova – în prima vizită la USMF „Nicolae Testemițanu”

Excelența Sa Dna Manika Jain, Ambasadoarea Extraordinară și Plenipotențiară a Republicii India în România și în Republica Moldova, cu sediul la București, a întreprins prima sa vizită la USMF „Nicolae Testemițanu” pe data de 20 martie 2025, fiind însoțită de către James Minz, al II-lea secretar al misiunii diplomatice.

Programul vizitei a inclus o întrevedere cu reprezentanți ai administrației Universității, la care au fost abordate subiecte privind consolidarea parteneriatului bilateral și promovarea mobilităților academice și profesionale interstatuale. Prim-prorectorul Olga Cernețchi, prorec-

tor pentru activitate didactică și management academic, a menționat

că relațiile de colaborare ale USMF „Nicolae Testemițanu” cu India au fost inițiate cu 18 ani în urmă, în această perioadă instituția fiind vizitată de oficiali indieni, iar reprezentanții

Universității au efectuat vizite reciproce în contextul fortificării cooperării bilaterale.

La rândul său, ambasadoarea și-a exprimat recunoștința pentru posibilitatea oferită cetățenilor indieni de a studia la USMF „Nicolae Testemițanu” și asigurarea continuității acestui proces. Totodată, oficiala indiană a enunțat disponibilitatea misiunii diplomatice pentru soluționarea unor eventuale probleme.

Ulterior, diplomata a avut o întâlnire cu studenții indieni care își fac studiile la universitatea noastră. Actualmente, aici învață 1245 de studenți originari din India, dintre care cca 80% provin din Statul Kerala.

Ziua Lucrătorului Medical și a Farmacistului

15 iunie

Stimați medici și farmaciști, medici rezidenți și asistenți medicali, dragi colegi și prieteni,

Cu prilejul Zilei Lucrătorului Medical și a Farmacistului, vă aducem un omagiu și vă exprimăm profundă recunoștință pentru profesionalismul, responsabilitatea și devotamentul cu care vă dedicați, în fiecare zi, serviciului ocrotirii sănătății și al umanității.

Vă mulțumim pentru curajul și perseverența cu care faceți față provocărilor zilnice, pentru contribuția intelectuală și morală la crearea unui sistem de sănătate puternic și echitabil, și pentru faptul că sunteți mereu o sursă de speranță la viață și de alinare a durerii.

Vă dorim multă sănătate, pace și fericire, determinare și răbdare, rezultate profesionale remarcabile, iar fiecare zi de realizare, cu onoare, a misiunii nobile să vă aducă satisfacție, respect și apreciere.

La mulți ani prosperi!

Cu aleasă considerație,

Rector
Emil Ceban, profesor universitar, dr. hab. st. med., membru corespondent al AȘM

Circa 800 de elevi au participat la Ziua Ușilor Deschise

Peste 800 de elevi – viitori absolvenți de licee și colegii din toată țara – au vizitat Universitatea de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” în cadrul evenimentului tradițional Ziua Ușilor Deschise, desfășurat la 12 aprilie 2025.

Programul a inclus: expoziții, sesi-

uni foto și excursii la cele mai atractive destinații universitare: facultățile de Medicină, Stomatologie și Farmacie, catedre, aule și săli de studii, Muzeul de anatomie a omului, Centrul Stomatologic Universitar, Centrul Universitar de Simulare în Instruirea Medicală, Centrul Universitar de Rehabilitare Medicală, Farmacia Universitară „Vasile Procopișin”, Biblioteca Științifică Medicală, Centrul de evaluare academică etc. Totodată, elevii au avut posibilitatea să participe la masterclassuri de resuscitare cardio-respiratorie, workshopuri și prezentări interactive.

Pentru toți tinerii care și-au manifestat interesul față de domeniul sănătății au fost organizate întâlniri cu reprezentanții administrației USMF „Nicolae Testemițanu”, la care elevii au avut oportunitatea să afle informații din prima sursă despre oferta

educațională (programele de studii de licență, integrate și de master), condițiile de admitere și de cazare, taxele de studii în a.u. 2025-2026 ș.a.

Rectorul Emil Ceban a îndemnat tinerii să aibă încredere în forțele proprii și să investească în viitorul lor aici, acasă. „Universitatea noastră vă oferă toate condițiile pentru a deveni specialiști de valoare, apreciați atât în țară, cât și peste hotare. Alegeți calitatea și excelența, alegeți să vă construiți viitorul alături de noi!”, a subliniat rectorul.

La întreveneri au participat prorectori, decanii și prodecanii facultăților de Medicină, Farmacie și Stomatologie, și reprezentanți ai Comisiei de admitere, care au răspuns la toate întrebările cu privire la procesul de înmatriculare la universitatea noastră.

Itinerariul vizitei a continuat în Campusul studentesc, unde au văzut condițiile de trai în căminele studențești și au fost familiarizați cu activitățile extracurriculare ale mediciniștilor.

Abiturienții au fost ghidați de către studenții voluntari și cadre didactice de la diverse facultăți, care le-au oferit mai multe informații despre programele de studii și viața de medicinist.

Ziua Ușilor Deschise a fost organizată în parteneriat cu Asociația Studenților și Rezidenților în Medicină, Asociația Studenților Farmaciști din Republica Moldova și Asociația Studenților Stomatologi din Moldova.

Participare remarcabilă la Campania națională „Învăț în Moldova”

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a participat activ la Campania națională „Învăț în Moldova”, organizată de Ministerul Educației și Cercetării (MEC) în perioada martie-mai 2025. În conformitate cu ordinul emis de MEC, Universitatea a participat la 10 târguri educaționale în raioanele țării, a organizat două evenimente Ziua ușilor deschise, a desfășurat 73 de vizite în licee și alte cinci în colegiile de medicină, cu scopul de a promova oferta educațională pentru anul universitar 2025-2026.

Astfel, 120 de promotori ai USMF „Nicolae Testemițanu” au realizat 78 de vizite în teritoriu, unde au desfășurat acțiuni de informare în licee pentru 4625 de elevi din clasele a X-XII-a și în colegiile de medicină pentru 460 de elevi.

O altă acțiune realizată în cadrul campaniei a fost Ziua ușilor deschise organizată pentru absolvenții de licee. În acest context, USMF „Nicolae Testemițanu” și-a deschis ușile pe data de 4 martie pentru cca 155 de elevi din raionul Hîncești, și la 6 martie pentru 140 de elevi (48 de elevi din raionul Strășeni și 92 de elevi din r-nul Ștefan Vodă).

Universitatea a participat la cele 10 târguri educaționale organizate de MEC în orașele Hîncești, Edineț, Soroca, Căușeni, Orhei, Cahul, Bălți, Călărași, Strășeni, Comrat și Chișinău. 85 de cadre didactice, reprezentanți ai Departamentului Comunicare și Relații Publice (DCRP), studenți și medici rezidenți au prezentat oferta educațională a instituției și au desfășurat workshopuri de resuscitare cardio-respiratorie pentru cca 5000 de elevi.

Campania a culminat cu evenimentul de promovare a studiilor superioare și a profesiei pedagogice „Fii Pro. Alege să fii Profesor!”, organizat la Arena Chișinău la

25 mai. Acțiunea a inclus un târg al ofertelor educaționale ale universităților din Republica Moldova, ce a întrunit 4000 de elevi, profesori, părinți și reprezentanți ai instituțiilor de învățământ din întreaga țară.

În total, la cele 91 de activități de promovare a ofertei educaționale desfășurate în cadrul Campaniei naționale „Învăț în Moldova” au participat peste 14 mii de elevi din liceele și colegiile de medicină din țară.

Suplimentar, în cadrul campaniei Eu sunt promotorul USMF „Nicolae Testemițanu”, reprezentanții Universității au desfășurat activități de orientare profesională în alte 19 licee din republică, în afară de cele recomandate de MEC, și a organizat Ziua Ușilor Deschise pe data de 12 aprilie.

Ulterior, la 23 mai 2025, prim-prorectorul Olga Cernetchi, prorector pentru activitate didactică și management academic al USMF „Nicolae Testemițanu” a prezentat realizările universității noastre pe segmentul internaționalizării, în cadrul conferinței cu genericul „Universități pentru viitor”, organizată de Ministerul Educației și Cercetării în cea de-a doua zi a Săptămânii Educației.

Învingătorii concursului de desene „USMF – prin ochii unui copil”, ediție aniversară

USMF „Nicolae Testemițanu” a desemnat învingătorii concursului de desene „USMF – prin ochii unui copil”, desfășurat în perioada 10 aprilie - 7 iunie 2025. Ceremonia de premiere a avut loc pe data de 19 iunie cu participarea rectorului Emil Ceban, reprezentanților subdiviziunilor universitare, părinților și profesorilor.

„Comunitatea universitară apreciază mult acest concurs, ce are deja o tradiție de cinci ediții, și lucrările interesante ale elevilor. Ediția actuală are o semnificație aparte pentru istoria Universității și ne bucură să vedem copii din întreaga țară, care se inspiră din profesia de medic sau farmacist și reușesc să-și exprime viziunea, într-un mod creativ și inteligent”, a afirmat rectorul Emil Ceban în deschiderea evenimentului. Totodată, rectorul a remarcat talentul tuturor participanților la concurs și i-a încurajat să-și dezvolte aptitudinile artistice, îndemnându-i totodată să ia în considerare ideea de a urma un program de studii în domeniul medicinei sau farmaciei.

Silvia Ciubrei, șefa Departamentului Comunicare și Relații Publice, a specificat că ediția curentă a concursului a fost dedicată aniversării a 80-a de la fondarea instituției – opt decenii de calitate și excelență în educația, cercetarea și practi-

ca medicală. În total, la concurs au participat 156 de elevi din instituții de învățământ și cu profil de arte din capitală și din raioanele republicii. Lucrările au fost evaluate de un juriu profesionist, format din 5 artiști plastici și graficieni din capitală.

La categoria învățământ primar, locul I a fost câștigat de Dina-Maria Secieru, elevă la Liceul Teoretic „Mihail Berezhovskii” din or. Chișinău cu lucrarea USMF – aripa care ne protejează; locul II – Alisa Krasnikova, elevă la Liceul Teoretic „Aleksandr Pușkin” din or. Chișinău cu lucrarea 80 de ani inimii cunoștințelor, iar locul III i-a revenit Liei Bragaru pentru lucrarea Școala de medici.

La categoria învățământ gimnazial, pe locul I s-a plasat Mădălina Botnari, elevă la Gimnaziul nr. 31 din or. Chișinău, cu lucrarea Eroul în halat alb, pe locul II –

Victoria Bejan de la Școala de Arte „Valeriu Poleakov” din or. Chișinău, cu lucrarea Doctorul care ajunge primul, iar locul III i-a revenit Mariei Ducin de la Liceul Teoretic cu profil de arte „Elena Alistar” din or. Chișinău, pentru lucrarea Inima în floare.

La categoria învățământ liceal: locul I a fost câștigat de Adelina Stăvilă de la Școala de Arte „Valeriu Poleakov” din or. Chișinău cu lucrarea Secunde de viață, locul II – Margarita Bordiniuc de la Liceul Teoretic cu Profil Arte „Mihai Grecu” din or. Chișinău cu lucrarea Salvatorul de ambulanță, și locul III – Anastasia Bătrîncea de la Școala de Arte Plastice „Alexei Șciusev” din or. Chișinău.

Premiul special al rectorului USMF „Nicolae Testemițanu” i-a revenit Emmei Adelia Guțu de la Liceul Teoretic „Dimitrie Cantemir” din s. Văsieni, r-nul Ialoveni, pentru lucrarea Portretul unui medic în devenire, iar Premiul Departamentului Comunicare și Relații Publice a fost obținut de către Selena Zmeu de la Gimnaziul „Cenac” din s. Cenac, r-nul Cimișlia, pentru lucrarea USMF – creează viitorul.

Învingătorii au fost apreciați cu diplome și produse marca USMF „Nicolae Testemițanu”, alți 30 de copii au primit diplome cu mențiune, iar ceilalți elevi – certificate de participare.

Mediciniștii au consemnat Ziua mondială de combatere a tuberculozei printr-o sesiune științifică

Ziua mondială de combatere a tuberculozei, marcată anual la data de 24 martie, readuce în atenția societății necesitatea de conștientizare și luptă împotriva tuberculozei – o boală ce rămâne a fi o provocare majoră pentru sănătatea publică la nivel global. În acest context, la 21 martie, studenții de la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova – viitori medici – s-au reunit într-o sesiune științifică dedicată acestui subiect.

Evenimentul a fost moderat de către Dumitru Chesov, conferențiar universitar la Disciplina de pneumologie și alergologie, care a asigurat o discuție interactivă despre prevenirea, diagnosticul și tratamentul tuberculozei. La dialog a participat și conferențiarul universitar Stela Kulcițkaia, care a vorbit despre activitatea clinică în acest domeniu.

Republica Moldova se numără printre țările cu rată înaltă a tuberculozei multidrog rezistentă ce reprezintă una dintre problemele prioritare de sănătate publică, iar prevenirea și controlul acesteia constituie o prioritate strategică de interes național. În acest sens, Guvernul Republicii Moldova a adoptat „Programul național de răspuns la tuberculoză pentru anii

2022-2025”, ce include un șir de obiective, printre care: asigurarea accesului universal la screening sistematic al pacienților și grupurilor cu risc sporit la tuberculoză, inclusiv și pentru copii, reducerea incidenței tuberculozei cu 50% și a mortalității cu 75%, comparativ cu anul 2015, majorarea ratei de vindecare în rândul bolnavilor, îmbunătățirea accesului la diagnostic și tratament pentru toți cetățenii.

Conform datelor oferite de Ministerul Sănătății, în anul 2024, în țara noastră au fost înregistrate 1935 de cazuri noi, dintre care 145 la copii. Boala poate fi prevenită prin susținerea sistemului imunitar și evitarea zonelor aglomerate. Vaccinarea este o metodă utilă de prevenție. Peste 95% dintre copiii nou-născuți din țara noastră sunt vaccinați. Vaccinul poate preveni infecția și reduce rata tuberculozei extrarespiratorii la copii, în special a meningitei.

Totodată, tratamentul pentru tuberculoză este accesibil și gratuit. Această boală se tratează cu preparate antituberculoase timp de 4-12 luni, în funcție de sensibilitatea microbacteriei și de forma bolii. Specialiștii recomandă adresarea la timp la medic și administrarea cu strictețe a medicamentelor indicate, ceea ce ar asigura un tratament eficient. În țara noastră,

rețeaua de laboratoare din serviciul de tuberculoză dispune de toate metodele microbiologice recomandate de Organizația Mondială a Sănătății pentru identificarea microbacteriei și a sensibilității acesteia la preparatele antituberculoase.

Tuberculoza este o boală infecțioasă, potențial fatală, dacă rămâne netratată, ce afectează plămânii, deși poate afecta aproape orice organ. Bacilul care provoacă tuberculoza se transmite pe cale aeriană, prin inhalarea unor particule mici. Acestea sunt eliminate, prin tuse, vorbire și strănut de către persoanele care suferă de tuberculoză activă a căilor respiratorii și plămânilor. Se estimează că fiecare pacient activ netratat poate infecta de la 10 până la 15 persoane pe an.

Demascarea adevărului din industria tutunului și a articolelor electronice

La 31 mai a fost consemnată Ziua mondială fără tutun, o acțiune prin care Organizația Mondială a Sănătății (OMS) a informat și a atenționat publicul despre pericolele consumului de tutun, marketingul agresiv al companiilor producătoare, eforturile generale în luptă împotriva fumutului și despre inițiativele de revendicare a dreptului la sănătate, la o viață sănătoasă pentru a proteja generațiile viitoare.

Mesajul campaniei din acest an a fost „Produse strălucitoare. Intenții întunecate. Demascarea atractivității” (Bright products. Dark intentions. Unmasking the Appeal), prin care se evidențiază impactul negativ al industriei tutunului, manipularea adolescenților pentru a crea o nouă generație de utilizatori și a-i păstra pe cei existenți. Se estimează că 37 de milioane de copii cu vârsta cuprinsă între 13-15 ani din întreaga lume consumă tutun sau inhalează diverse substanțe prin intermediul țigărilor electronice. În multe țări, rata de utilizare a țigărilor electronice de către tineri o depășește pe cea a adulților.

În Republica Moldova, trei din zece persoane de vârstă adultă sunt fumători, iar mai mult de un sfert consumă zilnic produse din tutun. În anul 2022, o treime dintre elevi cu vârsta de 15 ani (24% băieți și 19% fete) erau consumatori de țigarete electronice. Specialiștii atenționează despre creșterea numărului de cazuri de adolescenți cu probleme cardiace și infecții pulmonare generate de consumul de articole de tutun.

La nivel de stat se întreprind mai multe acțiuni privind protejarea sănătății copiilor și adolescenților împotriva produselor din tutun și a celor conexe, cum sunt țigaretile electronice. În anul 2023, Parlamentul Republicii Moldova a adop-

La 29 mai 2025, Parlamentul a votat în a doua lectură un set de măsuri mai dure pentru prevenirea și combaterea fumutului. Proiectul, elaborat de Ministerul Sănătății și Agenția Națională pentru Sănătate Publică, conține prevederi referitoare la extinderea listei cu locurile în care fumatul este interzis, cerințe unice pentru etichetarea tuturor produselor de tutun și celor conexe, majorarea amenzilor. Propunerile legislative vizează toate tipurile de produse de tutun și cele conexe – țigarete, țigări electronice, dispozitive pentru încălzirea tutunului activat sau narghilea. De asemenea, se introduc noi interdicții pen-

tru promovarea și sponsorizarea produselor din tutun și conexe, inclusiv în jocurile video sau programele TV. Proiectul are drept scop alinierea legislației naționale la rigurile legislației Uniunii Europene, în concordanță cu prevederile Convenției-cadru a OMS privind controlul tutunului, precum și asigurarea protecției cetățenilor de acțiunea nocivă a produselor de tutun.

În acest context, studenți de la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” în parteneriat cu Biroul OMS în Republica Moldova au desfășurat în școli lecții-experiment, în cadrul campaniei „Nu te lăsa aburit!”, cu scopul de a informa și atenționa elevii despre compoziția chimică a țigărilor electronice și efectele negative ale acestora asupra sănătății.

Totodată, cadre didactice și studenți de la programul de studii Sănătate publică au consemnat Ziua mondială fără tutun printr-un flashmob la intrarea în Parcul Valea Morilor din Chișinău, împreună cu elevii Centrului de Excelență în Medicină „Raisa Pacalo”, ghidați de instructorii Centrului Național de Medicina Sportivă „Atletmed”. Mesajul transmis prin această acțiune a fost Demascăm minciuna și spunem adevărul despre tutun, fiind sensibilizați tinerii care utilizează produse de tutun și nicotină aromatizate, ce creează dependență și afectează sănătatea.

La deschiderea evenimentului au participat reprezentanții Ministerului Sănătății, Ministerului Educației și Cercetării și ai Biroului OMS. Flashmobul a continuat cu o lecție-experiment organizată de mediciniști, iar la încheiere fiecare participant a lăsat câte un mesaj, un gând, un angajament pentru propria sănătate și mesaje de încurajare pentru prieteni, colegi și toți tinerii din lume.

Academicianul Gheorghe PALADI – fondatorul serviciului de obstetrică și ginecologie din Moldova – trecut în eternitate

La 13 mai 2025 a trecut în eternitate academicianul Gheorghe Paladi, dr. hab. șt. med., profesor universitar la Departamentul Obstetrică și Ginecologie, renumit medic obstetrician-ginecolog – fondatorul școlii de obstetrică și ginecologie în țara noastră. Reprezentant de excepție al învățământului superior medical, cu o vastă experiență didactică, de cercetare, clinică și managerială, acad. Gh. Paladi face parte din promoția de aur a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, care a pus temelia medicinei naționale, reușind, prin fapte demne, să sporească prestigiul profesiei de medic și al Almei Mater în societate.

S-a născut la 9 mai 1929 în orașul Chișinău. În anul 1951 a absolvit Institutul de Stat de Medicină din Chișinău (ISMC), debutând în profesie în funcția de medic-șef al Ambulatoriului Stației de Cale Ferată din Ungheni. Și-a început activitatea profesională în condiții extrem de dificile, când natalitatea în republică era foarte ridicată, iar 80% dintre nașteri aveau loc la domiciliu, fără asistență medicală, din cauza lipsei acute de cadre medicale și maternități.

În 1952, Gheorghe Paladi își leagă destinul de ISMC, unde evoluează de la ordinatord clinic (1952-1954), asistent și conferențiar (1954-1967). În anul 1958 susține cu succes teza de doctor în științe medicale, iar peste opt ani – cea de doctor habilitat, în 1967 obține titlul de profesor și devine șef al Catedrei de obstetrică și ginecologie (1967-2001), apoi – șef al Clinicii de obstetrică și ginecologie (2001).

Incontestabil este aportul Domniei sale la perfecționarea procesului didactic la Catedra de obstetrică și ginecologie, pe care a condus-o cu profesionalism și dedicare timp de 33 de ani. A contribuit la inițierea instruirii prin rezidențiat, implementarea experienței școlilor europene și formarea unei pleiade de specialiști și cercetători valoroși. Este considerat fondatorul Centrului de Ocrotire a Sănătății Mamei și Copilului, la mijlocul anilor '60 ai secolului trecut, unde

împreună cu membrii Catedrei de obstetrică și ginecologie a pus temelia serviciului obstetrical-ginecologic în Moldova. La inițiativa dr. Paladi, în localitățile rurale au fost deschise case de naștere, asistate de o moașă instruită. Următoarea etapă a fost centralizarea serviciului obstetrical în spitalele de circumscripții, asistate de un medic generalist, iar peste câțiva ani a urmat cea de-a treia etapă – dezvoltarea serviciului obstetrical-ginecologic, fiind deschise maternități în cadrul spitalelor raionale, unde au fost create condiții favorabile pentru acordarea asistenței medicale mamei și copilului de către specialiști calificați.

Academicianul Paladi s-a remarcat printr-o gândire analitică profundă, perseverență și o capacitate de muncă excepțională. Activitatea sa științifică este impresionantă, iar domeniile de cercetare acoperă unele dintre cele mai actuale și provocatoare teme din obstetrică, ginecologie și medicina perinatală. A studiat rolul infecțiilor congenitale în patologia obstetricală și pediatică, fiziologia și patologia sistemului feto-placentar, diagnosticul și tratamentul tumorilor benigne ale uterului și a implementat endoscopia în diagnosticul și tratamentul patologiei ginecologice. Problema miomului uterin a fost abordată în lucrările a trei simpozioane organizate de Domnia sa și în monografiile: *Patogenia clinică și tratamentul miomului uterin*, *Tratamentul conservator al miomului uterin*, *Epidemiologia tumorilor benigne ale organelor genitale feminine în Moldova*.

Este cunoscut pentru aportul deosebit la studierea infecțiilor în timpul sarcinii, a stărilor fiziologice și patologice ale sistemului feto-placentar, a endocrinologiei fătului, a biochimiei lichidului amniotic etc. Rezultatele cercetărilor au fost publicate în monografiile „Glucocorticoizii în sistemul mamă-placentă-făt” și „Unele particularități ale homeostazei în sistemul mamă-făt”.

Au fost realizate cercetări ale vaginozei bacteriene, cu evidențierea metodelor de diagnostic și tratament specific. Rezultatele acestui studiu

complex sunt elucidate în monografia „Bolile sexual-transmisibile”.

Rezultatele cercetărilor științifice au fost reflectate în peste 600 de publicații, inclusiv 16 monografii, 45 de lucrări didactice și 16 brevete de invenție. Este de menționat și valoarea cognitivă a manualelor Ginecologie (1997) și Ginecologie endocrinologică (1999, în anul 2022), „Obstetrica” și „Ginecologia” – lucrări fundamentale și utile pentru studenți, medici rezidenți și medici ginecologi. Două dintre cele cinci manuale elaborate au fost apreciate cu Premiul de Stat al RM în domeniul științei, tehnicii și producției (2001) și Premiul Academiei de Științe a Moldovei (2009).

Sub conducerea ilustrului savant au fost cercetate cele mai importante direcții ale obstetricii contemporane: problemele patogeniei, diagnosticul și tratamentul stărilor hipertensive în sarcină, hemoragiile obstetricale, complicațiile puerperal-septice ș.a. Sub îndrumarea Domniei sale au fost susținute 35 de teze de doctor și de doctor habilitat în științe medicale.

În calitate de medic obstetrician-ginecolog, a primit mii de nașteri și a efectuat numeroase intervenții chirurgicale. Profesorul Gh. Paladi a adus o contribuție substanțială și la dezvoltarea chirurgiei ginecologice și laparoscopice autohtone, aplicând tehnici moderne precum geleoscopia și laparoscopia, și metode eficiente

ce au generat rezultate remarcabile. În premieră, a introdus în practica ginecologică din Moldova endoscopia în diagnosticul și tratamentul afecțiunilor ginecologice, fiind instruite cadre medicale în domeniul endoscopiei din țară și din România. A cercetat problema cuplului steril, demonstrând că, în majoritatea cazurilor, frecvența sterilității feminine este determinată de cauze peritoneal-tubare. Domnia sa a propus o metodă complexă în tratamentul acestei patologii, inclusiv metoda laparoscopică, obținând rezultate pozitive ale restabilirii funcției reproductive în peste 50% dintre cazuri. În planul tratamentului chirurgical al miomului uterin, a atras o atenție deosebită operațiilor reconstructiv-plastice la uter, folosind metoda celioscopică.

Timp de 26 de ani, profesorul Paladi a activat ca specialist principal în domeniul ocrotirii sănătății mamei și a copilului în cadrul Ministerului Ocrotirii Sănătății (1959-1985), perioadă în care a fost deschisă prima maternitate din Chișinău. Prin elaborarea și implementarea politicilor de sănătate, a contribuit la modernizarea continuă a serviciului obstetrical-ginecologic și la îmbunătățirea indicatorilor de calitate ai unor instituții obstetricale din republică.

În 1993 a fost ales membru titular al Academiei de Științe a Moldovei și i-a fost conferit titlul onorific *Om Emerit al Republicii Moldova*. În anul 1995 este ales coordonator al Secției de științe medicale a AȘM, membru și ulterior președinte al Prezidiului AȘM. Este inițiatorul constituirii Secției de științe medicale și al Centrului de Cercetări Medicale și Socio-demografice ale Familiei în cadrul ALM, fiind numit director (2001-2006).

Grație calităților manageriale, Gheorghe Paladi a exercitat onest funcția de președinte al Societății Medicilor Obstetricieni și Ginecologi (1971-1993). În paralel, a fost: membru de onoare al Societății Române de Obstetrică și Ginecologie și al Academiei Române; membru al Biroului executiv al Societății Internaționale de Psihologie, Medicină Prenatală și Perinatală, al Uniunii Internaționale

Științifice pentru studierea Populației, al Senatului și al Consiliului Științific al USMF „Nicolae Testemițanu”, al Consiliului de experți al Ministerului Sănătății, al Consiliului Național pentru Acreditare și Atestare, al Consiliului Științific al Institutului de Integrare Europeană și Științe Politice al AȘM și al Institutului Mamei și Copilului; membru al colegiilor de redacție la revistele *Buletinul de perinatologie* și *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei* ș.a.

Fructuoasă a fost activitatea sa de pedagog, savant, clinician, având o concepție unitară: *doar obstetricienii au în față două vieți – a mamei și a copilului, iar sănătatea și moralitatea familiei întregesc societatea*. Pentru merite deosebite în activitatea medicală, științifică și didactică, a fost apreciat cu titlurile onorifice *Eminent al Ocrotirii Sănătății* (1957), *Savant Emerit* (1974); *Ordinul Republicii* (1995), medaliile *Dimitrie Cantemir* (2001) și *Nicolae Testemițanu* (2004), Medalia aniversară a USMF „Nicolae Testemițanu „75 de ani de calitate, excelență și performanță” ș.a.

Trecerea în eternitate a ilustrului profesor și savant Gheorghe Paladi reprezintă o pierdere irecuperabilă pentru comunitatea universitară, cea medicală și academică a țării noastre. Domnia sa a devenit un simbol al excelenței profesionale, înscrind o filă de aur în istoria USMF „Nicolae Testemițanu” și a sistemului de sănătate din Republica Moldova. Prin activitatea sa multidimensională, a contribuit substanțial la dezvoltarea învățământului superior medical și a științelor medicale, la formarea și perfecționarea continuă a zeci de promoții de medici specialiști, fiind un model demn de urmat pentru tinerele generații. Grație profesionalismului, erudiției, tactului și generozității, academicianul Gh. Paladi a obținut respectul colegilor, discipolilor, prietenilor, tuturor celor care l-au cunoscut, în memoria cărora va rămâne un model de dăruire profesiei, o personalitate notorie în medicina autohtonă.

Să-i păstrăm vie amintirea!

Abordări interdisciplinare în stomatologie: conferință internațională în memoria prof. Pavel Godoroja

Reprezentanții comunității stomatologice din Republica Moldova și România s-au întrunit în cadrul conferinței cu participare internațională „Abordări interdisciplinare în stomatologie”, organizată de Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” în parteneriat cu Ministerul Sănătății și Academiei de Științe a Moldovei (AȘM) în zilele de 11 și 12 aprilie 2025. Evenimentul a reunit academicieni, profesori, cadre didactice, cercetători, stomatologi practicieni, studenți și medici rezidenți.

Evenimentul a fost moderat de profesorul Valeriu Fala, șef al Catedrei de stomatologie terapeutică, membru corespondent al AȘM, care a subliniat că această conferință este consacrată regretatului profesor universitar Pavel Godoroja care, prin întreaga sa activitate, a inspirat tinerele generații să tindă spre excelența profesională, dedicare, respect față de pacient și pasiunea pentru cunoaștere. „Acest eveniment este un gest de recunoștință și continuitate, o punte între generații și specialități. Ne dorim ca aceasta să fie o platformă de dialog științific, în care se întâlnesc idei, experiențe, perspective și aspirații, spirit de colegialitate, rigoare și deschidere”, a declarat profesorul Fala.

Rectorul USMF „Nicolae Testemițanu”, prof. Emil Ceban, m.c. al AȘM, a vorbit despre obligația morală și maturitatea civică de a comemora personalitățile notorii care au activat la Alma Mater, care au format școli științifice și au educat zeci de generații de specialiști. „Pe parcursul a 46 de ani de activitate în universitatea noastră, profesorul Pavel

Godoroja a manifestat frumoase calități umane și profesionale. Este inestimabilă contribuția Domniei sale la dezvoltarea specialității și serviciului stomatologic din țară, la fondarea catedrelor de stomatologie pediatică și a Catedrei de protetica dentară și ortodonție, și la dezvoltarea Facultății de Stomatologie, în calitate de decan. A fost cel care a pus bazele colaborării între Statele Unite ale Americii și Republica Moldova în domeniul stomatologiei”, a punctat rectorul.

Academiciana Eva Gudumac, vicepreședintă a AȘM, a remarcat frumoasa colaborare între Academia de Științe a Moldovei, Ministerul Sănătății și USMF „Nicolae Testemițanu”, și suportul necondiționat din partea partenerilor din România, și a încurajat tinerii să participe la dezvoltarea domeniului științific, pentru că știința are nevoie de forțe noi pentru inovare și progres.

Cuvinte de salut au adresat și invitații de onoare: ministrul sănătății Ala Nemerenco, președintele Academiei de Științe a Moldovei, profesorii din România, Vasile Burlui și Norina Consuela Forna – membră de onoare a AȘM ș.a.

Despre personalitatea complexă a savantului Pavel Godoroja și dezvoltarea stomatologiei din Republica Moldova au vorbit și Oleg Solomon, președinte al Asociației Stomatologilor din Republica Moldova, Andrei Mostovei, decanul Facultății de Stomatologie, și profesorul universitar Diana Uncuța, șefa Catedrei de propeudeică stomatologică „Pavel Godoroja”.

În cadrul lucrărilor conferinței au fost abordate următoarele subiecte: *tehnologiile digitale aplicate în chirurgia pro-implantară, provocările actuale din chirurgia oro-maxilo-facială și rolul crucial al sedării în creșterea confortului pacientului în timpul tratamentelor stomatologice, evaluarea complexității în reabilitarea pacienților cu edentații, influența genetică asupra edentațiilor congenitale, precum și soluții actuale pentru reabilitarea pacienților cu defecte osoase extinse*.

Manifestarea s-a încheiat cu o sesiune de postere și comunicări, prin care tinerii cercetători și-au prezentat rezultatele studiilor științifice.

Managementul ocluziei orale: In memoriam Aureliu Gumeniuc

Cadre didactice, medici rezidenți, studenți și medici stomatologi s-au întrunit în zilele de 14 și 15 martie la o conferință științifică cu genericul „Managementul ocluziei orale: reconstrucții complexe”. Evenimentul a fost consacrat regretatului conferențiar universitar Aureliu Gumeniuc, doctor în științe medicale, care a activat la Catedra de stomatologie ortopedică „Ilarion Postolachi” a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova.

Conferința a fost deschisă de către conf. univ. Oleg Solomon, șef al Catedrei de stomatologie ortopedică „Ilarion Postolachi”, președinte al Asociației Stomatologilor din Republica Moldova, care a subliniat dimensiunea personalității Aureliu Gumeniuc, care a lăsat o amprentă profundă în amintirea colegilor, discipolilor și a tuturor celor care l-au cunoscut. „Aureliu Gumeniuc a fost un cercetător și un mentor dedicat, care a inspirat generații de studenți și tineri medici stomatologi, contribuind semnificativ la dezvoltarea domeniului”, a accentuat Oleg Solomon.

Prezent la eveniment, rectorul USMF „Nicolae Testemițanu”, prof. Emil Ceban, a menționat că Aureliu Gumeniuc a manifestat frumoase calități personale și profesionale, contribuind la dezvoltarea stomatologiei ortopedice, inclusiv a cercetărilor științifice. Responsabilitatea sa față de obligațiile profesionale, experiența vastă în domeniu, erudiția, tactul și simțul umorului i-au adus aprecierea și respectul colegilor, discipolilor, al pacienților și al reprezentanților Asociației Europene de Osteointegrare, membru activ al căreia a fost pe parcursul ultimilor 9 ani din viață.

Invitat de onoare la conferință a fost profesorul universitar Jean-Daniel Orthlieb, prodecan al Facultății de Stomatologie la Universitatea Aix-Marseille din orașul Marseille, Franța, specialist notoriu în odontologie.

Decanul Facultății de Stomatologie, conf. univ. Andrei Mostovei, a subliniat că Aureliu Gumeniuc a fost o personalitate enciclopedică, cu o vastă

cunoaștere a domeniului său de specialitate, dar și omul care a iubit cel mai mult viața.

Cu un mesaj emoționat a venit Ana-Patricia Gumeniuc-Tașcă, discipola și fiica regretatului Aurel Gumeniuc, care a evidențiat calitățile umane și profesionale ale părintelui, precum și motivația de a face lucrurile la cel mai înalt nivel. „Sunt multe, în același timp – prea puține lecții pe care am reușit să le învăț de la tata. Totuși, una dintre acestea este că nu munca te definește, ci felul în care o faci. Dacă o faci cu pasiune, vei lăsa o amprentă. Iar pasiunea presupune să faci nu doar lucrurile care îți plac, ci a pune suflet în fiecare detaliu, a te dezvolta și a învăța continuu. Succesul nu-l măsurăm cu rezultatele exterioare, ci cu satisfacțiile interioare”, a subliniat descendentă familiei Gumeniuc.

În cadrul conferinței au fost abordate următoarele subiecte: funcții și disfuncții ocluzale – clarificarea unor concepte controversate; ocluzie și ortodonție; ocluzie și parodontologie; ocluzie pe implanturi; ocluzia în protezele totale; managementul ocluzal în reconstrucții complexe – conceptul OCTA ș.a.

Manifestarea a fost organizată de Catedra de stomatologie ortopedică „Ilarion Postolachi” a USMF „Nicolae Testemițanu” în colaborare cu Asociația Stomatologilor din Republica Moldova.

Profesorul Emil Ceban – reales președinte al Consiliului Rectorilor din Republica Moldova

Rectorul Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, profesorul Emil Ceban, membru corespondent al Academiei de Științe a Moldovei, a fost reales în funcția de președinte al Consiliului Rectorilor din Republica Moldova (CRRM). Alegerea a avut loc pe data de 5 martie 2025, în cadrul ședinței Adunării Generale a CRRM, prin votul unanim a 14 membri prezenți din totalul de 16.

2025, dezvoltarea învățământului prin cercetare, digitalizarea, modernizarea și creșterea capacităților instituțiilor de învățământ superior din RM, internaționalizarea și sporirea atractivității pe plan internațional a programelor de studii superioare.

În perioada 28 ianuarie 2022 - 4 martie 2025, președintele Ceban a extins relațiile de colaborare cu consiliile rectorilor din România și Portugalia, dar și din alte țări europene. A introdus

Printre obiectivele stabilite pentru următorii ani, prof. Ceban a identificat ca prioritate promovarea și susținerea parcursului european al țării, fortificarea dialogului între CRRM și Guvernul Republicii Moldova, în special cu Ministerul Educației și Cercetării, consolidarea parteneriatului cu Consiliul Național al Rectorilor din România și organizarea ședințelor comune, prima fiind preconizată în octombrie

bune practici în gestionarea instituțiilor de învățământ superior din Republica Moldova și a promovat standarde internaționale privind calitatea programelor educaționale universitare.

În ultimii trei ani, membrii CRRM s-au întrunit în 11 ședințe, au înaintat 40 de avize și 15 inițiative de modificare a cadrului normativ către autoritățile centrale, și au beneficiat de 5 proiecte.

Dr. Horia Vulpe – Associate Professor al USMF „Nicolae Testemițanu”

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” i-a conferit titlul onorific Associate Professor dr. Horia Vulpe, medic specialist în oncologie radiologică, Centrul de Radioterapie Amethyst din București, România, afiliat la Kaiser Permanente, Dublin Cancer Center, California, SUA, cercetător științific senior la Centrul de Politici Oncologice de la King's College, Londra, Marea Britanie.

În deschiderea ceremoniei, rectorul Emil Ceban a declarat că înaltul titlu i-a fost acordat cercetătorului în semn de apreciere a contribuției sale la dezvoltarea sistemului oncologic din Republica Moldova, prin realizarea schimbului de cunoștințe și experiență în domeniul oncologie, oferirea suportului la participarea tinerilor specialiști și medici rezidenți din țară la conferințele și congresele de profil din România, consolidarea relațiilor între comunitatea tinerilor oncologi ai USMF „Nicolae Testemițanu” și cea a specialiștilor români, integrarea în rețele academice de profil și creșterea vizibilității Universității pe plan internațional. „Dr. Horia Vulpe a contribuit la implementarea metodelor de diagnostic și tratament conform criteriilor și ghidurilor internaționale, a promovat uniformizarea și actualizarea standardelor clinice în practica oncologică din Republica Moldova. S-a remarcat ca mentor activ al tinerilor specialiști și medici rezidenți din cadrul Universității, oferindu-le acces la materiale didactice de actualitate, ghiduri internaționale, articole științifice și webinare pe subiecte oncologice”, a specificat prof. Ceban.

În discursul de susținere a deciziei Senatului universitar, Ruslan Baltaga, directorul Institutului Oncologic din Moldova, s-a referit la colaborarea cu dr. Horia Vulpe, care a început odată cu declanșarea războiului din Ucraina, pentru a le acorda servicii medicale de chimioterapie și radioterapie refugiaților cu cancer în țara noastră. Ulterior, au fost elaborate două publicații în comun, au fost organizate *tumor board-uri* internaționale – comisii oncologice multidisciplinare, prin care s-a schimbat conceptual tratamentul bolnavului

cu cancer, au fost organizate cursuri educaționale, ateliere practice, schimb de experiențe prin stagii practice cu experți din România, precum și a fost elaborată curriculum pentru disciplinele chimioterapie și radioterapie.

La rândul său, dr. Horia Vulpe a adresat un mesaj de recunoștință pentru titlul conferit și a vorbit despre motivația sa de a face medicină, despre experiența de studii și activitatea profesională în SUA, și momentul în care

a decis să revină în țară pentru a sprijini, printr-un program internațional, pacienții ucraineni ce suferă de cancer. „Aceasta a fost baza pe care s-a clădit o frumoasă colaborare cu Institutul Oncologic din Moldova, pe partea științifică, educațională și cea de mentorat. Este absolut incredibil ce am reușit să realizăm în acești 3 ani – de la tratamente rudimentare 3D la acceleratori liniari și introducerea unor tratamente la standarde internaționale. În prezent remarc o schimbare rapidă în serviciul oncologic din Republica Moldova și sper să continuăm acest parteneriat în viitor”, a afirmat dr. Vulpe.

La eveniment a participat și profesorul Dr. Ion-Christian Chiricuță de la Universitatea de Medicină și Farmacie „Carol Davila” din București. Profesorul român a subliniat nivelul profesional avansat al dr. Vulpe: „Activitatea sa este unică. Este un specialist tânăr, format după un alt concept, de la care ar trebui să învățăm. Aici, la Chișinău, am găsit un institut fantastic, un alt nivel de perfecțiune, iar cel mai mare capital sunt tinerii specialiști cărora le aparține viitorul. Vă felicit pentru potențialul dumneavoastră”.

Ceremonia de conferire a titlului onorific a avut loc la 22 mai 2025 în prezența membrilor Senatului universitar, reprezentanților Catedrei de oncologie, studenților și medicilor rezidenți.

Stanislav Groppa – membru de onoare al Academiei Române

Academicianul Stanislav Groppa – doctor habilitat în științe medicale, profesor universitar, șef al Catedrei de neurologie nr. 2 și al Laboratorului de neurobiologie și genetică medicală din cadrul Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” – a fost ales membru de onoare al Academiei Române.

Decizia a fost luată la Adunarea Generală a Academiei Române, desfășurată pe data de 28 mai 2025, unde au fost aleși trei membri corespondenți și șapte membri de onoare. Printre ei sunt și doi savanți iluștri din Republica Moldova: acad. Stanislav Groppa – unul dintre cei mai apreciați medici neurologi și cercetători în domeniul neuroștiințelor și accidentului vascular cerebral, și acad. Aurelian Gulea, chimist, inventator și cercetător de talie internațională. Cei doi savanți au primit fiecare câte 115 din cele 127 de voturi exprimate în mod secret.

Prin acordarea acestui titlu onorific, comunitatea științifică română a apreciat excelența academică a profesorului Groppa, precum și contribuția sa substanțială la alinierea spațiului de cercetare din Republica Moldova la exigentele internaționale.

„Această realizare are o tangentă

cu aniversarea a 80-a a Almei Mater. În curând voi împlini 50 de ani de activitate în cadrul USMF „Nicolae Testemițanu”, cinci decenii de consacrare profesiei... Acest titlu mă onorează, deoarece sunt unicul medic din Republica Moldova ales membru de onoare al Academiei Române, dar și mă obligă să contribu

în continuare la dezvoltarea educației și cercetării în domeniul medicinei, și la îmbunătățirea asistenței medicale acordate populației”, a menționat academicianul Stanislav Groppa.

Pe parcursul carierei sale, acad. Groppa a adus un aport major la dez-

voltarea învățământului superior și științelor medicale în Republica Moldova. Unele dintre cele mai responsabile funcții au fost: prorector pentru activitatea de cercetare, director al Institutului Național de Cercetare în Medicină și Sănătate, decan al Facultății de Perfecționare Continuă a Medicilor a USMF „Nicolae Testemițanu”, vicepreședinte al Academiei de Științe a Moldovei (AȘM); academician coordonator al Secției Științe Medicale a AȘM; director al Centrului Național de Genetică Medicală, președinte al Comitetului sindical al angajaților USMF „Nicolae Testemițanu” ș.a.

În anul 2019, academicianul St. Groppa a fost apreciat cu *Diploma de excelență a Ministerului Sănătății al României* pentru promovarea și dezvoltarea neurologiei și cooperării științifice cu neurologi români. De-a lungul anilor, profesorului Groppa i-au fost decernate numeroase premii și titluri pentru excelență academică.

Aprecierea Academiei Române confirmă calitatea cercetărilor științifice efectuate la universitatea noastră, precum și consolidează colaborarea între comunitățile științifice de pe ambele maluri ale Prutului.

În numele comunității Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, adresăm felicitări cordiale noilor membri titulari și membri corespondenți ai Academiei de Științe a Moldovei (AȘM), care au fost aleși la Adunarea Generală a AȘM, ce s-a desfășurat pe data de 15 aprilie 2025.

Membri titulari (academicieni): Viorel Prisăcari – doctor habilitat în științe medicale, profesor consultant la Disciplina de epidemiologie din cadrul Departamentului Medicină Preventivă, și Eremei Zota – doctor habilitat în științe medicale, profesor consultant la Catedra de patologie.

Membri corespondenți ai AȘM au devenit doctorii habilitați în științe medicale și profesorii universitari: Eugeniu Bendelic, șef al Catedrei de oftalmologie, Liliana Groppa, șefa Disciplinei de reumatologie și nefrologie din cadrul Departamentului Medicină Internă, și Ion Mereuță, Catedra de oncologie.

Candidaturile acestora au fost propuse și aprobate pentru concurs de către Secția științe ale vieții a AȘM, conducător – academiciana Eva Gudumac, doctor habilitat în științe medicale, profesor universitar la Catedra de chirurgie, ortopedie și anesteziologie pediatrică „Natalia Gheorghiu”.

Studenți-doctoranzi – câștigători ai Bursei de excelență a Guvernului și ai Bursei pe domenii științifice

Patru studenți-doctoranzi care își fac studiile la Școala Doctorală în domeniul Științe Medicale (SDDSM) a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” vor primi Bursa de excelență a Guvernului Republicii Moldova și Bursa pe domenii științifice pentru anul 2025.

Astfel, trei tineri cercetători vor beneficia de *Bursa de excelență a guvernului* (în mărime de 6600 de lei): Cristina Popa – anul IV, specialitatea Biologie moleculară și genetică medicală, Elena Golubenco – anul III, specialitatea Pediatrie și neonatologie, și Olga Corlăteanu – anul IV, specialitatea Boli interne (Pulmonologie).

În același timp, Inessa Jitari – anul II, specialitatea Cardiologie, este câștigătoare *Bursei pe domenii științifice* (în mărime de 5720 de lei).

Bursa de excelență a guvernului și Bursa pe domenii științifice se

acordă anual, studenților-doctoranzi înmatriculați la studii cu frecvență și frecvență redusă, începând cu al doilea an de studii, care au realizat integral programul de pregătire avansată și cel de cercetare științifică stabilit de conducătorul de doctorat, au acumulat numărul de credite prevăzut în Planul de învățământ al Școlii doctorale, au obținut performanțe academice deosebite și participă activ la viața socială a instituției.

Lista studenților-doctoranzi selectați ca rezultat al desfășurării concursului de dosare a fost publicată de Ministerul Educației și Cercetării al RM. În total, 21 de studenți-doctoranzi din cadrul instituțiilor organizatoare de studii superioare de doctorat din țară vor primi în anul 2025 burse de excelență ale guvernului, iar alți 6 – burse pe domenii științifice.

Concursul de burse pentru studenți-doctoranzi se înscrie în

programul guvernamental de stimulare a performanțelor tinerilor cercetători. Prin acordarea acestor burse, executivul își propune să eficientizeze procesul de pregătire a cadrelor științifice, precum și să motiveze tinerii cercetători să se încadreze în activitatea de cercetare și inovare.

Profesorul Earar Kamel – Doctor Honoris Causa

Senatul Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova i-a acordat titlul onorific Doctor Honoris Causa profesorului universitar Dr. Earar Kamel, director al Centrului de cercetare în domeniul medicofarmacologic, șef al Laboratorului de reabilitare orală, Universitatea „Dunărea de Jos” din orașul Galați, România.

În cadrul ceremoniei, rectorul Universității Emil Ceban a dat citire *Laudatio*, menționând că titlul onorific i-a fost conferit profesorului Earar Kamel pentru contribuție substanțială la dezvoltarea relațiilor de cooperare între USMF „Nicolae Testemițanu” și Universitatea „Dunărea de Jos”, timp de peste un deceniu, și în semn de aprecie-

re și recunoștință a activității științifice prodigioase, a rezultatelor meritorii în promovarea științei și practicii medicale, pentru acordarea suportului în formarea și perfecționarea cadrelor științifico-didactice universitare și a cadrelor medicale în domeniul stomatologiei pentru sistemul național de sănătate, dar și pentru promovarea USMF „Nicolae Testemițanu” în România și în alte țări.

„Acordarea titlului onorific prezintă nu doar o recunoaștere firească a unei cariere academice de excepție, ci și un simbol al consolidării unui parteneriat instituțional de valoare, bazat pe respect, colaborare și excelență”, a accentuat rectorul.

În susținerea deciziei Senatului a venit conferențiarul universitar Oleg Solomon, șef al Catedrei de stomatologie ortopedică „Ilarion Postolachi”, evidențiind aportul substanțial al Dr. Earar Kamel, care a donat 20 de cărți de specialitate catedrei pe care o reprezintă, a contribuit la elaborarea unui manual utilizat în procesul de instruire a studenților și medicilor rezidenți din România și Republica Moldova. „Împreună cu cercetătorii USMF „Nicolae Testemițanu”,

a participat la diferite expoziții și saloane de inventică naționale și internaționale, fiind autorul brevetului comun de invenție al USMF „Nicolae Testemițanu” și al Universității „Dunărea de Jos” din Galați. Domnia sa este recențat la tezele de doctor în științe medicale. A ținut cursuri didactice pentru studenții, medicii rezidenți și studenții-doctoranzi ai universității noastre, este lector invitat la congresele Asociației Studenților și Rezidenților în Medicină din Moldova, precum și la diferite manifestări științifice și practice în domeniul stomatologiei, contribuind semnificativ la creșterea vizibilității internaționale a universității noastre”, a adăugat conferențiarul.

La rândul său, profesorul Kamel s-a declarat onorat pentru titlul acordat, fapt ce îl face să se simtă membru al familiei USMF „Nicolae Testemițanu”, și a dat asigurări că va duce *bunul nume al instituției oriunde se va afla în lume*.

Ceremonia de decernare a avut loc pe data de 15 mai 2025. La eveniment au fost prezenți membri ai Senatului universitar și reprezentanți ai Facultății de Stomatologie.

Anul Mihai Eminescu – consemnat la USMF „Nicolae Testemițanu”

2025 a fost declarat „Anul Mihai Eminescu” pentru a consemna 175 de ani de la nașterea poetului național. În contextul dat, la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” au fost organizate mai multe evenimente culturale.

Startul manifestărilor a fost dat de reprezentanții Catedrei de limba română și terminologie medicală, care au organizat o activitate pentru studenții aolingvi din anul II de la facultățile Medicină nr. 1 și Farmacie, pe data de 26 februarie curent. Studenții au participat la un șir de discuții despre viața și activitatea poetului Mihai Eminescu – o incursiune în opera sa printr-un recital de cântece și poezii, și au lucrat în grup pentru a reprezenta, prin pictură, mesajele poeziilor: „Lacul”, „Revedere”, „Somnoroase păsărele” și „Seara pe deal”.

„Studenții au celebrat, în acest mod, opera poetului român pentru a reafirma conexiunea între arta cuvântului și vocația de a fi medic. Tinerii au remarcat că, asemenea lui Eminescu, ei explorează profunzimea emoțiilor, analizează relația cu natura și caută răspunsuri la întrebări existențiale”, a menționat șefa catedrei Argentina Chiriac.

În perioada 17-28 martie, aceeași catedră a desfășurat un concurs de eseuri și poezie cu titlul „Pe urmele lui Eminescu”. Studenții aolingvi și internaționali din anul II de la facultățile Medicină nr. 1 și nr. 2 au scris eseuri și au susținut un recital de cântece și poezii din opera eminesciană în limbile română, turcă, franceză, engleză, portugheză, spaniolă și italiană. De asemenea, mediciiști au prezentat postere cu genericul „Eco-uri vizuale: Eminescu în lumea medicinei”. Momentul culminant al evenimentului a fost oferit de studenții internaționali Jayakumar Sadasiva Panikar Viswajith și Smriti Haridassan Kalathar, care au încântat publicul cu sunetul vioarei, iar Edwin Lewin Anthony și Mundapuzha Shaji Sandra au interpretat piesa „De ce nu-mi vii?” în limba română.

O activitate cu genericul „Mihai Eminescu – Luceafărul poeziei românești” a fost organizată și de Catedra de limbi moderne la 31 martie. La eveniment au participat studenți din anul I de la toate programele de studii, care au susținut un recital de cântece și poezii din opera eminesciană.

„Activitatea este un omagiu adus marelui poet și un prilej de reafirmare a valorilor eminesciene în educație și cultură, oferind mediciniștilor un cadru ideal pentru reflecție și învățătură continuă. Astfel, Catedra de limbi moderne continuă să promoveze educația de calitate, încurajând gândirea critică și aprecierea valorilor culturale fundamentale”, a menționat că șefa catedrei Daniela Eșanu-Dumnezev.

La 16 aprilie, Centrul de studii preuniversitare și educație lingvistică (CSPEL) a organizat „Serenada iubirii: recital de poezie eminesciană”. La eveniment au participat studenți din anul I de la Facultatea de Medicină nr. 1, care au cântat și au recitat poezii din opera poetului, au elaborat postere și demonstrații, ce au reflectat momente cheie din viața și creația poetului.

„Studenții au demonstrat că dragostea pentru cultură și identitate națională este ca devotamentul față de știință, iar spiritul eminescian continuă să inspire și să unească generații”, a subliniat Doina Corobcean, șefa CSPEL.

În aceeași zi, reprezentanții Catedrei de limba română și terminologie medicală, împreună cu studenții aolingvi și internaționali din anul II de la facultățile Medicină nr. 1 și nr. 2 au participat la o activitate tematică organizată în incinta Bibliotecii „Onisifor Ghibu” din Chișinău. Programul manifestărilor culturale a inclus un recital de cântece și poezii din opera eminesciană în limbile română, turcă, franceză, engleză, portugheză, spaniolă și italiană.

Un alt eveniment a fost organizat de aceeași subdiviziune în cadrul ședinței Cenaclului „Olympus” cu genericul „Din codrii poeziei eminesciene spre reflecție asupra naturii de azi și de mâine”. Activitatea s-a desfășurat la 17 aprilie la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” din Chișinău, unde mediciiști au descoperit magia naturii reflectată în opera eminesciană.

Activități în contextul Zilei Internaționale a Francofoniei

Studenții de la Filiera Universitară Francofonă în Medicină în comun cu reprezentanții Centrului de Angajabilitate Francofon al USMF „Nicolae Testemițanu” au desfășurat mai multe acțiuni cu susținerea Agenției Universitare Francofone din Moldova.

Un atelier de instruire pe tema „Analiza și lectura articolelor științifice din medicină și utilizarea inteligenței artificiale (IA) în studiile clinice” („Analyse et lecture des articles scientifiques en médecine et l'application de l'IA dans les études cliniques”) a fost organizat în zilele de 16 și 17 aprilie.

La 20 martie a fost marcată Ziua Internațională a Francofoniei printr-o acțiune cu genericul „Francophonie en libre acces”, ce s-a desfășurat în aer liber pe strada pietonală Eugen Doga din

capitală. Programul a inclus flashmoburi, recital de poezie și de cântece, interacțiuni cu trecătorii – ce a avut ca scop schimb cultural, incluziunea și cooperarea în spiritul valorilor francofoniei. Acțiunile au fost realizate în colaborare cu Biroul Național AUF-Moldova. În aceeași zi, comunitatea universitară a fost invitată la proiecția filmului documentar „De ce mă cheamă Nora, când cerul meu este senin?” (2023, regia Cătălina Teahă). Totodată, pe data de 21 martie, a avut loc proiecția filmului „Anul nou care n-a fost”, o tragicomedie apărută în 2024 în regia lui Bogdan Mureșanu.

Ulterior, la 25 martie a fost organizat un workshop cu genericul „Nutrition, activité physique et équilibre émotionnel – les piliers de la santé des jeunes” ce a inclus subiecte precum alimentația echilibrată, activitatea fizică regulată și odihna – factori esențiali pentru un stil de viață sănătos.

Toate aceste acțiuni au drept scop formarea unor noi abilități de studiu și cercetare pentru studenții francofoni, și un prilej pentru a pune în valoare limba franceză și diversitatea culturală a spațiului francophon.

Echipa Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a obținut rezultate excepționale în ambele etape ale Campionatului Național de Armwrestling - 2025, devenind campioană la această probă sportivă pentru a șasea oară. Aceasta s-a clasat pe locul I în clasamentul general printre cele 15 cluburi de profil participante, cu un total de 626 de puncte. Sportivii noștri au cucerit 24 de medalii de aur, 21 – de argint și 28 – de bronz.

Lotul clubului sportiv de armwrestling al Universității a fost reprezentat de 31 de sportivi: Nicoleta Bodrug – medic rezident în anul II la specialitatea Epidemiologie (locul II la ambele brațe, categoria seniore +65 kg.); Andreea Gavriș – studentă în anul II la programul Sănătate publică (locul II la ambele brațe, categoria OPEN tineret, feminin); David Davtean – student în anul IV la programul Medicină (locul III la ambele brațe, categoria tineret 90 kg); Victor Antir – student în anul IV la programul Medicină (locul III la brațul drept, categoria seniori +110 kg); Liviu Ceban – medic rezident în anul II la specialitatea Traumatologie și ortopedie (locul IV la brațul stâng, locul V la brațul drept, categoria seniori - 60 kg); Ivan Pisov – student în anul I la programul Medicină (locul V la brațul drept, categoria seniori 85 kg).

De asemenea, la punctajul obținut de universitatea noastră au contribuit și alți coechipieri – atleți de la licee și colegii, care au aderat la clubul sportiv al USMF „Nicolae Testemițanu”.

În total, la competiții au concurat 340 de sportivi: 230 de participanți la prima etapă (22 februarie), pentru categoriile subjuniori, juniori, tineret, master și para, și 110 participanți la etapa a doua (29 martie), categoria seniori. Locul II i-a revenit Școlii Sportive din orașul Briceni și locul III – Institutului de Stat de Educație Fizică și Sport, USM. În baza rezultatelor înregistrate la etapa națională vor fi selectați sportivii care vor participa la Campionatul European și cel Mondial din anul curent.

Echipa de armwrestling a USMF „Nicolae Testemițanu” este prima în clasamentele pe echipe la campionatele naționale din anii 2017, 2018, 2020 și câștigătoare a Campionatului Național Universitar la Armwrestling din 2019 și 2023.

Studenții Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” au obținut rezultate bune la *Universiada Republicană la Atletism*, ce s-a desfășurat în zilele de 14 și 15 mai 2025. La competiție au participat sportivii din cadrul Secției de atletism, condusă de Svetlana Miron, asistent universitar la Catedra de educație fizică.

Conform rezultatelor, la proba aruncarea sulitei, Ecaterina Erturk s-a clasat pe locul II, iar Anastasia Gostenina – pe locul III.

La probele de alergare, Daniel Mocanu a obținut locul II la distanțele de 800 de metri și, respectiv 1500 m, iar Ana-Maria Paladi – locul III la 400 m.

În ștafeta feminină de 4x100m, pe locul II s-au clasat: Valeria Borta, Ana-Maria Paladi, Ionela Nicoară și Anastasia Fiodorova și. Pe locul III la ștafeta de 4x400m, în format mixt – Ana-Maria Paladi, Delia Corcodel, Marius Fotescu și Daniel Mocanu.

Univers sportiv

Universiada a fost organizată de Federația Moldovenească a Sportului Studențesc și a Veteranilor Sportului. La eveniment au participat echipe din cinci instituții de învățământ superior din țară.

Vlad Glavațchi, student în anul I la Facultatea de Medicină nr. 1 a USMF „Nicolae Testemițanu”, a obținut locul I la Campionatul de Powerlifting al Primarului orașului Anenii Noi, ediția 2025, ce a avut loc în zilele de 10 și 11 mai. Medicinistul a concurat la categoria de vârstă Juniori, 67,5 kg, cu un rezultat total de 445 kg.

La competiție au participat peste 120 de sportivi din diferite raioane ale țării. Printre sportivi se numără actuali campioni mondiali și europeni, multipli campioni naționali și maeștri ai sportului. Pentru prima dată, în cadrul Campionatului au participat și doi sportivi la proba Para-Powerlifting. Competiția a fost arbitrată de arbitri de categorie internațională și națională.

Evenimentul a fost organizat cu susținerea Ministerului Educației și Cercetării, Colegiul principal de arbitri, în parteneriat cu Școala Sportivă și Palatul de Cultură din Anenii Noi.

Dmitrii Bejenari, student în anul VI la Facultatea de Medicină nr. 1 a USMF „Nicolae Testemițanu” a obținut două medalii de aur la probele de 50 m spate și 100 m spate, și două medalii de bronz la probele de 50 m liber și 50 m fluture la Campionatul la înot „Masters” pentru amatori și profesioniști.

„Practic în totul încă din anii de școală, când competițiile erau o parte esențială a vieții mele. Ca orice sportiv, îmi place să-mi stabilesc noi obiective. Sportul m-a ajutat să nu cedez epuizării și să-mi păstrez energia și optimismul. Anul acesta am descoperit *Campionatul Masters*. Pentru mine a fost o oportunitate de a mă afirma, de a-mi face noi prieteni și de a revedea vechi colegi. Este extrem de simbolic faptul că această realizare sportivă a coincis cu finalizarea studiilor mele la USMF „Nicolae Testemițanu”. În scurt timp, încep o nouă etapă în viața mea și sunt convins că mă așteaptă provocări la fel de frumoase și interesante”, a declarat medicinistul.

La competiție au participat sportivi cu vârsta 20+ din Republica Moldova și din alte țări precum Serbia, România și Ucraina. Evenimentul a fost organizat de Sporter, Asociația înătorilor profesioniști și amatori în parteneriat cu Federația Sportul pentru Toți la 4 mai 2025, la Arena Chișinău, și a avut ca scop promovarea stilului sănătos de viață, performanței sportive și a vieții active.

Echipa feminină a USMF „Nicolae Testemițanu” a obținut locul III la *Universiada Republicană 2025 la baschet*.

Din componența echipei fac parte: Elena Șovgur, Iulia Curudimova, Daniela Stegărescu – studente la Facultatea de Stomatologie, Victoria Covalciuc, Marina Chioroglo, Janna Madan, Nicoleta Turcan, Xenia Terzi – studente la Facultatea de Medicină nr. 1, și Dreyah Candice Dympep, studentă la Facultatea de Medicină nr. 2. Antrenorul echipei este Corneliu

Ciurea, asistent universitar la Catedra de educație fizică.

Competiția s-a desfășurat în perioada 14-16 aprilie curent, fiind organizată de Federația Moldovenească a Sportului Studențesc și a Veteranilor Sportului. La competiție au participat patru universități.

Asociația Studenților și Rezidenților în Medicină din Moldova (ASRM) a ocupat locul I la competiția „Star-turi vesele”, ce a avut loc pe data de 6 aprilie 2025 la Complexul Sportiv Universitar. Pe locul II s-a clasat Colegiul de Medicină din Cahul, iar pe locul III – Colegiul de Medicină din Ungheni.

Prezent la eveniment, rectorul Emil Ceban a menționat că Universitatea este un promotor activ al poli-ticilor de sănătate și a unui mod sănătos de viață, participând constant în campanii de informare. Un merit aparte aparține mediciniștilor în organizarea competițiilor sportive, care au rolul de a stimula spiritul competitiv și a dezvolta relații de colegialitate între coechipieri.

Gheorghe Buruiănă, șef al Centrului de management al activității sociale, și Pavel Chisaru, președintele ASRM, au încurajat participanții să promoveze în continuare modul activ de viață pentru a-și menține sănătatea și starea de bine.

Competiția sportivă s-a desfășurat în trei etape: stafeta, biathlon și otgon, fiecare având mai multe probe. La competiție au participat 12 echipe – 70 de elevi și studenți de la colegiile de medicină din țară și de la USMF „Nicolae Testemițanu”. La final toți jucătorii au fost menționați cu diplome și au cadouri.

Evenimentul a fost organizat de ASRM în colaborare cu Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova și Biroul de țară al OMS.

Eduard Iancovschi, student în anul II la programul de studii Fizio-kinetoterapie și reabilitare, USMF „Nicolae Testemițanu”, a obținut locul 2 la *ADCC Moldova Open Championship*, ediția a XI-a, la proba sportivă *grappling* (lupte), categoria 83 kg.

Campionatul s-a desfășurat la 15 martie 2025, fiind organizat de Federația de Grappling – ADCC din Republica Moldova cu sprijinul Direcției generale educație, tineret și sport din municipiul Chișinău. La competiție au concurat 270 de sportivi din România, Ucraina, Spania, Polonia, Belarus și Republica Moldova.

Echipa Universității noastre s-a clasat pe locul trei la *Universiada Republicană la șah - 2025*.

Din componența echipei au făcut parte studenții: Ciprian Rudic, anul VI, Mihail Eschin, anul V, și Marius Semionov, anul IV – toți de la Facultatea de Medicină nr. 1, și Valentina Rotaru, anul III la Facultatea de Stomatologie. Echipa este antrenată de Svetlana Miron, asistent universitar la Catedra de educație fizică.

Evenimentul a fost organizat în zilele de 19 și 20 martie de Federația Moldovenească a Sportului Studențesc și a Veteranilor Sportului, în incinta Clubului de Șah și Joc de Dame din municipiul Chișinău.

Transmitem felicitări și le urăm noi victorii tuturor performerilor!

Adresa redacției:
bd. Ștefan cel Mare, 165,
mun. Chișinău,
MD 2004

COLEGIUL DE REDACȚIE:

Silvia CIUBREI Larisa GRIGORIU Inga MUSTEAȚĂ
Aurelia PAHOMEA Cătălina GÎLCA Ruxanda TUDOREANU

Redactor: Galina ȚURCAN

Fotografii: Departamentul Comunicare și Relații Publice

Telefoane de contact:

022 205 235, 022 205 355,
022 237 653

E-mail: relatiipublice@usmf.md

Materialele publicate reflectă
opinia autorilor, care
nu întotdeauna coincide
cu cea a redacției.

Tipografia
Editurii UNIVERSUL
Tipar ofset, com.917
Tiraj 1000 ex.